

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: finanse i rachunkowość

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Państwowa Uczelnia
Zawodowa im S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu

Data przeprowadzenia wizytacji: 9-10.11.2023

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	18
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	24
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	37
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	39
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45
Zalecenia	48
5. Załączniki:	49

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia_____	49
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____	49
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	49
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____	49
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	49
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	49
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	49
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	49

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Michał Przybyliński, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Elżbieta Bukalska, ekspert PKA
2. dr hab. Witold Kowal, ekspert PKA
3. Jakub Szczepkowski, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Aleksandra Kościelna, ekspert PKA ds. studenckich
5. Sara Zemczak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość na profilu praktycznym na pierwszym stopniu realizowanym w Państwowej Uczelni Zawodowej im S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2017/2018. Uchwałą nr 544/2018 z dnia 20 września 2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wydało ocenę pozytywną.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Ocena została przeprowadzona w trybie stacjonarnym. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami samorządu studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów i sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse 91 % nauki o zarządzaniu i jakości 6% nauki prawne 3%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	39 ECTS 960 godzin	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	44	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2915 h	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	114,4 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	141 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	70 ECTS	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość zakłada przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy na stanowiskach związanych z księgowością i finansami w różnych przedsiębiorstwach i instytucjach. Zakłada się także, że absolwent uzyskuje kompetencje pozwalające na prowadzenie własnej działalności gospodarczej poprzez praktyczne przygotowanie do podjęcia pracy w prowadzeniu usług rachunkowych i podatkowych. Koncepcja kształcenia jest zgodna celami strategicznymi Uczelni określonymi na lata 2021-2025. Wśród nich należy wskazać przede wszystkim rozwój oferty dydaktycznej, na który składają się m. in. następujące cele operacyjne:

- stałe poszerzanie oferty studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich a także studiów podyplomowych,
- zwiększenie innowacyjności tworzonych kierunków studiów,
- uwzględnianie w programach studiów wzrastających wymagań pracodawców i rozwoju nowych dziedzin w gospodarce.

Koncepcja kształcenia na kierunku wpisuje się także w pozostałe obszary wymienione w strategii, takie jak rozwój zawodowy nauczycieli akademickich, wysoka jakość kształcenia oraz współpraca z otoczeniem.

Na kierunku nie wyróżniono specjalności. Koncepcja kształcenia opiera się na przekazaniu szerokiego wachlarza wiedzy i umiejętności z zakresu dyscypliny, umożliwiając pogłębienie wybranych zagadnień dzięki przewidzianym przedmiotom do wyboru. Takie sformułowanie programu studiów jest odpowiednie dla ograniczonego lokalnego rynku pracy i daje absolwentom dość uniwersalne kompetencje zapewniające odpowiednią elastyczność na tym rynku.

Wskazanie ekonomii i finansów jako dyscypliny wiodącej jest oczywistym wyborem, natomiast przypisanie kierunku w niewielkim stopniu do nauk o zarządzaniu i jakości (6%) i nauk prawnych (3%) wydaje się być niewłaściwe. Dyscypliny wymienione jako uzupełniające nie stanowią bazy dla budowy koncepcji kierunku. Pewne elementy programu studiów odnoszą się wprawdzie do tych dyscyplin, ale są to elementy subsydiarne wobec kluczowych aspektów koncepcji kształcenia i programu studiów. Pod tym względem sformułowana koncepcja kształcenia nie różni się w sposób istotny od podobnych kierunków na innych uczelniach, przypisanych wyłącznie do ekonomii i finansów. Co prawda przedstawiając sylwetkę absolwenta uczelnia zakłada, że będzie on posiadał interdyscyplinarną i specjalistyczną wiedzę z zakresu nauk społecznych, jednak osiągnięcie obu tych celów jednocześnie, przy ograniczonym zasobie czasu, wydaje się zadaniem zbyt ambitnym. **Rekomenduje się** przyporządkowanie kierunku wyłącznie do dyscypliny ekonomia i finanse. Przy podjęciu tej decyzji Uczelnia powinna wziąć pod uwagę spójność całej oferty dydaktycznej z zakresu nauk społecznych.

Uczelnia posiada i wykorzystuje szerokie kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wśród instytucji współpracujących z uczelnią wymienić można wiele instytucji publicznych i firm działających zarówno na rynku lokalnym, krajowym jak i międzynarodowym. Potrzebę uruchomienia kierunku zgłaszali przedstawiciele takich instytucji jak ZUS, Urząd Skarbowy, Bank Spółdzielczy, Tarnobrzaska Agencja Rozwoju Regionalnego, Zakłady Chemiczne Siarkopol sp. z o.o., Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Tarnobrzegu. Współpraca z pracodawcami pozwala na uwzględnienie w koncepcji kształcenia postępu w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku.

W proces tworzenia i modyfikacji kierunku włączeni są także interesariusze wewnętrzni. Zarówno nauczyciele akademicy, spośród których wielu prowadzi własną działalność gospodarczą lub pracującą w podmiotach zewnętrznych, jak i studenci wchodzi w skład Rady Wydziału, która opiniuje zmiany w programie studiów.

Uczelnia w ograniczonym zakresie wykorzystuje obecnie metody i techniki kształcenia na odległość, prowadząc wykłady na I roku studiów.

Jednostka sformułowała 16 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 13 w zakresie umiejętności oraz 7 w zakresie kompetencji społecznych.

Sformułowane efekty są odpowiednie dla przyjętych celów kształcenia i sylwetki absolwenta z uwzględnieniem obszarów zawodowych (stanowisk związanych z księgowością i finansami w różnych przedsiębiorstwach i instytucjach). Odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wymaganych na stanowiskach związanych z księgowością i finansami.

Biorąc pod uwagę fakt, że oceniany kierunek jest przyporządkowany do trzech dyscyplin: ekonomia i finanse (dyscyplina wiodąca) oraz nauki o zarządzaniu i jakości, a także nauk prawnych to w efektach uczenia się można odnaleźć odniesienia do tych dyscyplin (wiodącej i pozostałych).

Ze względu na fakt, że studia są prowadzone na I stopniu to adekwatny jest poziom 6 drugiego stopnia PRK. Jednostka prezentując przyjęte przez siebie efekty uczenia się dokonała powiązania ich z konkretnymi charakterystykami dla drugiego stopnia uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Oceniając przyjęte przez Jednostkę efekty w zakresie wiedzy należy zwrócić uwagę, że ich sformułowanie jest odpowiednie z uwzględnieniem zakresu, głębi, kontekstu, wykorzystania wiedzy, komunikowania się, organizowania, odpowiedzialności. Podsumowując, są one zgodne z właściwym poziomem PRK.

Przyjęte przez jednostkę efekty uczenia się są bezpośrednio powiązane wymaganiami stawianymi przed kandydatami na stanowiska specjalisty finansowo-ekonomicznego oraz księgowego. Odnoszą się zarówno do dyscypliny ekonomia i finanse, jak i dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauk prawnych. Zgodne są z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowania zarówno w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, jak również zastosowania jej w praktyce na stanowiskach specjalisty finansowo-ekonomicznego oraz księgowego.

Obejmują wiedzę ogólną z zakresu ekonomii i finansów oraz nauk prawnych. Obejmują umiejętności wymagane na tych stanowiskach, a w szczególności organizowania pracy własnej i zespołowej, pozyskiwania informacji, ich przetwarzania (analizy z wykorzystaniem narzędzi informatycznych i specjalistycznego oprogramowania), prezentowania wyników i własnych argumentów w dyskusji, przygotowywania raportów, analiz i sprawozdań wraz prezentowaniem własnego stanowiska w danej sprawie. Obejmują kompetencje społeczne odnoszące się do współdziałania w grupie, określania priorytetów działań (w tym etycznych), krytycznego podejścia i przedsiębiorczego działania.

Obejmują też efekty uczenia się w zakresie umiejętności posługiwać się językiem obcym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku finanse i rachunkowość na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznej terminologii finansowej).

Efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób czytelny i zrozumiały dla studenta. Możliwe jest określenie sposobów weryfikacji ich osiągnięcia.

W sylabusach dla zajęć realizowanych w planie studiów zostały sformułowane efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zostały one poprawnie powiązane z efektami kierunkowymi. Ich sformułowanie jest proste i zrozumiałe dla studenta.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są adekwatne do celów kształcenia, odpowiednie dla właściwego poziomu PRK, są specyficzne dla kierunku, uwzględniają umiejętności praktyczne. W efektach uwzględniono umiejętności używania języka obcego na poziomie B2. Ich sformułowanie uwzględnia aktualny stan wiedzy i praktyki w zakresie finansów i rachunkowości. Są sformułowane w sposób zrozumiały dla studenta. Są możliwe do osiągnięcia przez studenta i do przeprowadzenia weryfikacji stopnia ich osiągnięcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Jednostka przedstawiła dokument, który został nazwany „Program studiów” zawierający niemalże wszystkie wymagane przepisami prawa (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów z późn. zm.) oraz Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), z wyjątkiem odniesienia do zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.

Z analizy treści kształcenia i zawartości tematycznej zajęć ujętych w planie studiów wynika zgodność z wiedzą, normami, zasadami, aktualnym stanem praktyki wymaganej na stanowiskach związanych z księgowością i finansami. W sylabusach zajęć ujęto kompleksowo efekty uczenia się dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Treści programowe przyjęte dla zajęć są odpowiednie i dają możliwość osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Wykaz zagadnień realizowany na zajęciach ujętych w planie studiów w sposób kompleksowy odnoszą się do wiedzy wymaganej dla określonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Są one też specyficzne w odniesieniu do sylwetki absolwenta i zdefiniowanych specjalności. W treściach programowych znajdują się zagadnienia odnoszące się do wszystkich dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany.

Jednostka prowadzi studia na kierunku finanse i rachunkowość na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym na studiach stacjonarnych. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom to licencjat. Studia trwają 6 semestrów. Jednostka przewiduje osiągnięcia przez studenta 180 punktów ECTS. Łączna liczba godzin zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim wynosi 2915 i dotyczy 114,6 pktów ECTS, co stanowi więcej niż 50% punktów ECTS objętych programem studiów – co jest zgodne z obowiązującymi przepisami dla studiów stacjonarnych.

W sylabusach do zajęć dokonano prawidłowego rozliczenia punktów ECTS w podziale na czas w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz czasu samodzielnej pracy studenta. Jednostka przyjmuje, że 1 ECTS odpowiada 25 h pracy studenta. Co do zasady, jest to odpowiedni nakład pracy studenta do osiągnięcia efektów uczenia się i daje możliwość osiągnięcia efektów uczenia się, jednak nakład pracy studenta nie jest dokonany w podziale na różne aktywności (uwzględnione w metodach kształcenia i metodach weryfikacji) a tylko w podziale na uczestnictwo w zajęciach i samodzielną pracę studenta.

W ramach planu zajęć, Jednostka przyjęła realizację czterech grup zajęć: przedmioty nauk podstawowych, przedmioty uzupełniające, przedmioty kierunkowe, przedmioty specjalnościowe (Jednostka przyjęła nazwę "zajęcia specjalnościowe" chociaż nie oferuje specjalności w toku studiów).

W trakcie pierwszych dwóch semestrów studiów uczelnia realizuje przedmioty nauk podstawowych i uzupełniające. Łącznie, te zajęcia stanowią 62 pktów ECTS i 800 godzin zajęć. Zajęcia podstawowe są realizowane głównie w semestrze I, II oraz III. Zajęcia kierunkowe są realizowane głównie w semestrze trzecim i czwartym (1205 godz., 58 pkt ECTS), zajęcia specjalnościowe w semestrze V i VI (godz. 910 godz., 60 pkt ECTS). Od czwartego do szóstego semestru realizowane są seminaria dyplomowe. W ogólnej liczbie 2.915 godz. zajęć, 960 godzin zaplanowano na praktyki zawodowe, liczba godzin wykładów wynosi 625 godzin (co stanowi 21,4% wszystkich godzin zajęć), seminariów – 75 godzin (2,5%), zajęć w formie ćwiczeń, laboratoriów, seminariów – 1.255 godzin (co stanowi 43,0% łącznej liczby godzin), w tym 120 godzin z języka obcego. Jednostka oferuje zajęcia z wychowania fizycznego z liczbą punktów ECTS 0 i w wymiarze 30 h.

Rozłożenie treści programowych w czasie studiów jest odpowiednie, studenci rozpoczynają kształtowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych od treści podstawowych, ogólnych do zagadnień coraz bardziej szczegółowych.

Jednostka zapewnia wybór zajęć zarówno w grupie zajęć podstawowych, kierunkowych oraz tak zwanych specjalnościowych. Łączna liczba punktów ECTS z zajęć do wyboru w całym cyklu kształcenia wynosi 51 pkt (28% łącznej liczby ECTS). Jednostka dodatkowo dolicza do zajęć do wyboru seminarium dyplomowe (11 punktów ECTS), język obcy (12 punktów ECTS) i praktyki zawodowe (39 punktów ECTS), co daje łączną liczbę punktów ECTS na poziomie 113 punktów ECTS (63% ogółu punktów ECTS). Łączna liczba pktów ECTS dla zajęć wliczonych do wyboru przekracza wymagany limit 30%, co daje studentom możliwość elastycznego kształtowania własnej ścieżki kształcenia i rozwoju.

Zajęcia praktyczne obejmują 960 godzin w postaci praktyk zawodowych (39 ECTS), seminariów – 75 godzin (11 ECTS), natomiast zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń i laboratoriów – 1.255 godzin (co stanowi ok. 90 punktów ECTS). Łączna wskazana liczba punktów ECTS przypisana do wskazanych przez Jednostkę zajęć kształtujących umiejętności praktyczne przekracza 50% łącznej liczby punktów ECTS. Jest to zgodne z obowiązującymi przepisami.

Program studiów przewiduje realizację zajęć z języka angielskiego lub języka niemieckiego na poziomie biegłości B2 (wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego). Zajęcia z języka obcego są realizowane przez 4 semestry w łącznym wymiarze 120 godzin. Studenci mają także możliwość kontynuowania nauki języka angielskiego i niemieckiego lub rozpoczęcia nauki języka hiszpańskiego, francuskiego, rosyjskiego i włoskiego na zajęciach fakultatywnych, które Uczelnia oferuje wszystkim studentom Uczelni. W ramach programu studiów student może także wybrać zajęcia w języku angielskim z takich przedmiotów jak: *Accounting in English*, *Finance in English* oraz *Business and management* (z grupy zajęć do wyboru).

Jednostka nie realizuje zajęć z dziedziny nauk humanistycznych. Jest to niezgodne z par 3 ust 1 pkt 7 Rozporządzenia w sprawie studiów, zgodnie z którym Jednostka powinna zapewnić osiągnięcie nie mniej niż 5 punktów ECTS z zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.

W programie studiów Jednostka przewidziała prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w rozumieniu aktualnie obowiązujących przepisów) - w ramach całego cyklu kształcenia liczba punktów ECTS, którą student zrealizuje w formie zajęć zdalnych nie może przekroczyć 40,4 punktów ECTS. Decyzję o realizacji zajęć w trybie zdalnym podejmuje Dziekan Wydziału. Do zajęć prowadzonych w formie zdalnej przeznaczone są głównie zajęcia realizowane wyłącznie w formie wykładu na I roku studiów. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z programem studiów oraz aktualnie obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Metody kształcenia stosowane podczas realizacji treści kształcenia są opisane w przygotowanym przez koordynatora przedmiotu sylabusie. Prowadzący zajęcia decydują o doborze metod dydaktycznych. Prowadzący zajęcia stosują metody problemowe (ekonomia matematyczna), rozwiązywanie zadań (finanse przedsiębiorstwa), burza mózgów (podstawy prawa), dyskusje (ubezpieczenia gospodarcze), case study (analiza ekonomiczna), metody symulacji (podstawy organizacji i zarządzania), gry strategiczne (strategie finansowe przedsiębiorstw), praca indywidualna i grupowa (matematyka finansowa), gry decyzyjne z wykorzystaniem Revas (podstawy organizacji i zarządzania), analizy dokumentów źródłowych, aktów normatywnych – praca z tekstem (rachunkowość zarządcza), sporządzanie raportów (sprawozdawczość finansowa wg MSSF), analiza schematów (rachunkowość zarządcza), sporządzanie bilansów (rachunkowość finansowa przedsiębiorstw), które nawiązują do realnych procesów i operacji zachodzących na stanowisku pracy.

Metody kształcenia w zakresie kształtowania efektów uczenia się w zakresie wiedzy uwzględniają aktualnie stosowane metody: prezentacja multimedialna, dyskusja moderowana, analiza case study, prace projektowe, symulacje z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania (Revas). Podstawy kształtowania wiedzy oparte są na aktualnych pozycjach literatury, chociaż wyłącznie polskojęzycznej.

Rekomenduje się poszerzenie zakresu literatury (np. uzupełniającej) o specjalistyczną wydaną w języku obcym.

Aktywność studentów polega na uczestnictwie w zajęciach, udziale w dyskusji na zajęciach, samodzielnym opracowaniu dodatkowych prac na zajęciach, studiowaniu literatury, przygotowywaniu się do zaliczeń i egzaminów. Studenci są zachęceni do aktywności w czasie zajęć oraz w ramach pracy własnej.

Jednostka w niewielkim stopniu stosuje jako metody kształcenia prace projektowe – indywidualne czy zespołowe. W rozliczeniu liczby punktów ECTS na czas prac studenta w niewielu przypadkach zawarta jest praca indywidualna nad projektem (zespołowym czy indywidualnym).

Na zajęciach nie jest wykorzystywana dostępna infrastruktura jednostki, w tym sprzęt komputerowy i oprogramowanie. I tak na przykład zajęcia z *ekonometrii, rachunkowości sektora publicznego, finansów, rynków i inwestycji finansowych* odbywały się z użyciem kartki, długopisu i kalkulatora.

Ponadto, w niewielu sylabusach znajduje się informacja o wykorzystywaniu dostępnej infrastruktury (laboratoriów wyposażonych w sprzęt komputerowy) czy posiadanego oprogramowania wykorzystywanego później w pracy zawodowej absolwentów. Przykładem zajęć, w sylabusach których wskazane jest wykorzystywanie oprogramowania jest przedsiębiorczość, programy finansowo-księgowe specjalistyczne. Brak jest takiego wskazania w sylabusach chociażby do zajęć z ekonometrii, finansów przedsiębiorstw, analizy ekonomicznej, rachunkowości zarządczej, rachunkowości finansowej, rachunek kosztów, rachunkowość podatkowa, rachunkowość bankowa, analiza opłacalności inwestycji, rachunkowość małych firm.

Metody kształcenia odnoszące się do kompetencji w zakresie opanowania języka obcego są stosowane wyłącznie w trakcie lektoratów. Nie daje to jednak Jednostce gwarancji rozwinięcia kompetencji i opanowania języka obcego na poziomie B2. Jednostka oferuje dodatkowe zajęcia w języku obcym, ale są to zajęcia do wyboru, które od wielu lat nie były wybierane przez studentów. Brak jest innych zajęć niż lektorat na stałe wbudowanych w program studiów realizowanych obowiązkowo w języku obcym.

Proces nauczania dostosowany jest do zróżnicowanych potrzeb indywidualnych i grupowych studentów. Uczelnia stwarza możliwość realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia (indywidualnego programu studiów) zgodnie z § 21 Regulaminu studiów Uczelni. Natomiast o indywidualną organizację studiów zgodnie z § 20 Regulaminu studiów mogą ubiegać się: studentki w ciąży, studenci będący rodzicami, studenci z niepełnosprawnością oraz w innych uzasadnionych przypadkach. Decyzję o udzieleniu indywidualnej organizacji studiów podejmuje dziekan na wniosek studenta dla studentów chcących rozwijać swoje zainteresowanie oferuje się szerokie możliwości aktywności i pracy w studenckich kołach naukowych.

Uczelnia podejmuje aktywne i profilaktyczne działania mające na celu dostosowanie procesu dydaktycznego i infrastruktury obiektów dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych wspiera studentów w rozwiązywaniu spraw i problemów związanych z procesem kształcenia. W uzasadnionych przypadkach, wynikających z rodzaju niepełnosprawności student może starać się o zmianę formy egzaminów i zaliczeń dostosowaną do możliwości studenta, w tym wydłużenie czasu pisania testu, kolokwium do 60 %, zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach, indywidualną organizację studiów, uczestnictwo w zajęciach asystenta osoby z niepełnosprawnością, wykonanie materiałów dydaktycznych w formie dostosowanej do jego potrzeb i możliwości, np. druk powiększony, możliwość zdawania materiału w mniejszych częściach. Proces kształcenia jest indywidualnie dopasowany do potrzeb i możliwości danej osoby, np. wsparcie

asystenta dydaktycznego, tłumacza języka migowego, możliwość korzystania ze sprzętu przystosowanego dla studentów z niepełnosprawnościami (np. stanowiska dla osób niedowidzących/niewidomych). Studenci z niepełnosprawnościami mogą również skorzystać z wypożyczalni urządzeń specjalistycznych.

Wszyscy studenci potrzebujący wsparcia mają możliwość bezpłatnego korzystania z konsultacji psychologicznych. Konsultacje odbywają się w Akademickim Centrum Diagnozy i Pomocy Psychologicznej w Gabinetach terapii i wspomagania rozwoju oraz Gabinetach pomocy psychologicznej.

Ze względu na fakt, że Jednostka jest relatywnie nieduża, to generalnie nauczyciele akademicki oraz pracownicy administracji wyrażają bardzo pozytywne nastawienie na szczególne potrzeby studentów, nie tylko tych z niepełnosprawnościami.

Specyfika kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość pozwalają, aby część efektów uczenia się z zakresu wiedzy mogła być uzyskana w ramach zajęć teoretycznych prowadzonych z użyciem metod i technik na odległość, przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury Uczelni i oprogramowania zapewniającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Studenci i nauczyciele akademicki mają możliwość korzystania z platformy MS Teams. Wykorzystywana ona była bezpłatnie do realizacji konsultacji ze studentami i pracownikami. Studenci korzystają z usługi MS Teams 365, aplikacji internetowej Wirtualny Dziekanat oraz uczelnianego systemu CloudA.

Jednostka wykorzystuje metody i techniki kształcenia na odległość do bieżącego kontaktu osób prowadzących zajęcia ze studentami, przekazywania materiałów do zajęć przez osoby prowadzące zajęcia czy też przekazywania prac zaliczeniowych przez studentów. Do realizacji zajęć praktycznych, jednostka stosuje formę stacjonarną prowadzenia zajęć.

Na kierunku finanse i rachunkowość realizowane są obowiązkowe praktyki studenckie, które stanowią integralną część programu studiów na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych.

Zgodnie z sylabusem przedmiotu praktyki zawodowe podzielone są na 4 części: praktyka zawodowa realizowana jest w semestrze drugim (350 godzin dydaktycznych, 14 punktów ECTS), praktyka zawodowa realizowana jest w semestrze trzecim (200 godzin dydaktycznych, 8 punktów ECTS), praktyka zawodowa realizowana jest w semestrze czwartym (250 godzin dydaktycznych, 10 punktów ECTS) oraz praktyka zawodowa realizowana jest w semestrze piątym (175 godzin dydaktycznych, 7 punktów ECTS). Należy zwrócić uwagę, że praktyka zawodowa realizowana w semestrze piątym trwa 175 godzin dydaktycznych, z czego 160 godzin dydaktycznych to udział studenta w praktyce zawodowej, a pozostałe 15 godzin to udział w egzaminie i konsultacjach (5 godzin bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego), przygotowanie do egzaminu (5 godzin dydaktycznych) oraz samodzielne studia literatury (5 godzin dydaktycznych). Umiejscowienie praktyk i rozłożenie ich realizacji w czasie kilku semestrów pozwala studentom na swobodną realizację praktyk, bez obaw o zaangażowanie w realizację pozostałych zajęć. Punkty ECTS przypisane praktykom są odpowiednie. **Rekomenduje się** jednak dostosowanie nazewnictwa, aby nie było wątpliwości, o którą praktykę zawodową chodzi np. 1, 2, 3 i 4.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że efekty uczenia się przypisane praktykom są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Realizacja praktyki zawodowej w semestrze drugim pozwala na osiągnięcie 7 efektów uczenia się (odnoszących się do 3 efektów kierunkowych w zakresie

wiedzy, 3 efektów w zakresie umiejętności i 1 efektu w zakresie kompetencji społecznych). Realizacja praktyki zawodowej w semestrze trzecim pozwala na osiągnięcie 9 efektów uczenia się (odnoszących się do 4 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 7 efektów w zakresie umiejętności i 2 efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych). Realizacja praktyki zawodowej w semestrze czwartym pozwala na osiągnięcie 10 efektów uczenia się (odnoszących się do 4 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 8 efektów w zakresie umiejętności i 3 efektów w zakresie kompetencji społecznych). Realizacja praktyki zawodowej w semestrze piątym pozwala na osiągnięcie 10 efektów uczenia się (odnoszących się do 4 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 10 efektów w zakresie umiejętności i 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych). Zauważalna jest gradacja efektów uczenia się pomiędzy poszczególnymi semestrami ich realizacji.

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się na podstawie analizy dzienniczka praktyki zawodowej oraz oceny realizacji efektów uczenia się dla praktyki zawodowej dokonywanej przez zakładowego opiekuna praktyk. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że ocenie dokonywanej przez zakładowego opiekuna praktyk podlega każdy efekt uczenia się przypisany praktykom. Zakładowy opiekun praktyk określa stopień realizacji efektu (oceny) każdego z efektów uczenia się przypisanych praktykom w skali (bardzo dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostatecznym, niedostateczny). W przypadku praktyk zawodowych realizowanych w semestrach drugim, trzecim i czwartym zaliczenie praktyki przez uczelnianego opiekuna praktyk odbywa się na podstawie analizy dzienniczka praktyk i oceny realizacji efektów uczenia się dla praktyki zawodowej. W czasie praktyki realizowanej w semestrze piątym elementem pozwalającym na dokonanie weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych praktykom przeprowadza się także egzamin. W tym egzaminie studenci mają za zadanie opisać swoje działania w trakcie praktyki we wszystkich semestrach ze szczególnym uwzględnieniem analizy finansowej firmy lub instytucji, w której studenci mieli praktykę, opis dokumentów wraz z uwzględnieniem opisu specjalistycznych programów komputerowych, na których w trakcie odbywania praktyki studenci pracowali. Elementem zaliczenia praktyki jest także złożenie podpisanej umowy o organizacji praktyk. Umowa określa zobowiązania uczelni oraz zakładu pracy. Zaliczenie każdego etapu praktyki zawodowej odbywa się na ocenę.

Dziekan powołuje opiekuna praktyk, który zobowiązany jest do m.in.: organizacji zebrań ze studentami skierowanymi na praktykę; informowania studentów o formie praktyk, terenie, celach, zadaniach, zakładanych efektach uczenia się określonych w instrukcji i programie praktyk; współpracy w działaniach dotyczących nawiązywania kontaktów z pracodawcami, u których studenci mogliby odbywać praktyki; współpracy z działem kształcenia w zakresie organizowania praktyk; weryfikacji zakładów pracy pod względem spełnienia kryteriów do realizacji praktyk; zatwierdzania instytucji na podstawie oświadczenia potwierdzającego fakt przyjęcia na praktykę; czuwania nad realizacją praktyk zgodnie z jej celami i ustalonym programem; kontroli praktyk odbywanych przez studentów; zaliczenia praktyk. W sylabusach praktyk wskazane są trzy osoby pełniące funkcję opiekuna praktyk, jednak analiza stanu faktycznego wskazuje, że jest koordynator praktyk (opiekun praktyk) oraz osoby go wspierające. **Rekomenduje się** prawidłowe określenie poszczególnych funkcji, aby nie wprowadzać błędów z kim studenci powinni się kontaktować i w jakim zakresie. Co więcej w sylabusach praktyk powinny te role być prawidłowo oznaczone. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że opiekun praktyk oprócz doświadczenia akademickiego posiada ponad 30-letnie doświadczenie pracy w biznesie jako księgowy. Liczba opiekunów praktyk oraz ich kompetencje i doświadczenie zapewniają prawidłową realizację programu praktyk.

Studenci w trakcie odbywania praktyki zawodowej mogą liczyć także na wsparcie opiekuna praktyk ze strony zakładu, do czego zobowiązuje się zakład w umowie o organizacji praktyki zawodowej.

Studenci mogą odbywać praktykę przedstawiając własną propozycję miejsca odbywania praktyki lub korzystając z oferty praktyk przygotowanej przez uczelnię. W przypadku samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki zawodowej przez studenta, jest on kierowany na praktykę po pozytywnej ocenie wybranego organizatora praktyki. Ankieta dotycząca organizacji praktyki zawiera szereg kryteriów takich jak: charakter i zakres działalności zakładu pracy umożliwia realizację efektów uczenia się; zakładowy opiekun praktyk realizujący praktyki posiada doświadczenie zawodowe w danej dziedzinie, odpowiednie wykształcenie, umiejętność przekazywania wiedzy, dobry kontakt ze studentem; wyposażenie zakładu pracy umożliwia zdobywanie umiejętności praktycznych, a stanowiska pracy spełniają wymogi zapewniające właściwy przebieg kształcenia studentów; w zakładzie pracy są przestrzegane zasady bezpieczeństwa i higieny pracy; zakład pracy dysponuje bazą lokalową – socjalną dla studentów; ma doświadczenie w pracy ze studentami. Te 6 kryteriów ocenianych jest w skali od 0 do 2, gdzie 0 – zakład pracy nie spełnia danego kryterium; 1 – zakład pracy spełnia częściowo dane kryterium; 2 – zakład pracy spełnia dane kryterium. Oceny kryteriów dokonuje uczelniany opiekun praktyk. Jeśli zakład otrzyma od 0 do 6 punktów nie spełnia on wymagań; od 7 do 8 zakład pracy warunkowo spełnia wymagania, a od 9 do 12 punktów zakład pracy spełnia wymagania. Ostateczną decyzję podejmuje dziekan Wydziału kwalifikując bądź nie, dany zakład pracy do prowadzenia praktyk zawodowych. W przypadku nawiązania współpracy z nowym partnerem weryfikacja potencjalnego miejsca odbywania praktyki odbywa się w ten sam sposób.

Studenci mogą odbywać praktyki w instytucjach finansowych (banki, biura rachunkowe, urzędy skarbowe), instytucjach ubezpieczeniowych (ZUS, KRUS, firmy ubezpieczeniowe), instytucjach państwowych i samorządowych (wydziały finansowe urzędów miast i gmin), instytucjach pozarządowych (komórki finansowe fundacji i stowarzyszeń), przedsiębiorstwach zorganizowanych wg różnych form prawno-organizacyjnych, a zajmujących się różnymi rodzajami działalności (komórki finansowe). Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że student może wnioskować o zaliczenie na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez niego w szczególności: w ramach zatrudnienia, stażu, prowadzonej działalności gospodarczej lub wolontariatu. Wykonywane czynności muszą być zgodne ze studiowanym kierunkiem i realizowanymi na praktyce zawodowej efektami uczenia się. Doświadczenie zawodowe, staż lub wolontariat musi odpowiadać co najmniej minimalnemu wymiarowi godzinowemu praktyki. Decyzję o całościowym lub częściowym zaliczeniu studentowi praktyki zawodowej podejmuje dziekan po uzyskaniu opinii opiekuna praktyk. Zaliczenie praktyki następuje na podstawie złożonego przez studenta sprawozdania.

Uczelnia wykorzystuje system do informacji wewnętrznej CloudA, w którym zawarte są wszystkie niezbędne informacje dla studentów związane z odbywaniem praktyk. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że można tam znaleźć akty prawne w zakresie praktyk zawodowych, dokumenty do pobrania przez studentów związane z realizacją praktyk, a także instrukcje w zakresie praktyk zawodowych na poszczególne lata. Instrukcje te zawierają informacje jak regulacje prawne praktyk zawodowych, miejsce odbywania praktyk, cele praktyki, efekty uczenia się przypisane praktykom, tok praktyk, zasady zaliczania praktyki zawodowej w ramach zatrudnienia, stażu, prowadzonej działalności gospodarczej

lub wolontariat, a także informacje uzupełniające. Strona internetowa Uczelni posiada nieaktualne dane związane z realizacją praktyk, dlatego **rekomenduje się** zaktualizowanie informacji o praktykach zawodowych oraz dodanie podstrony Praktyki zawodowe w zakładce Studenci.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w okresie pandemii koronawirusa w przypadku, w którym studenci nie mogli zrealizować praktyki zawodowej w zakładzie pracy, uczelnia wyszła naprzeciw organizując praktyki zawodowe na uczelni. Studenci byli zobowiązani do wysłuchania wykładów online, a następnie realizowali zadania. Zadania były realizowane na podstawie informacji z Internetu w określonym limicie czasu, zazwyczaj do 90 minut po każdym wykładzie lub prezentacji. Każde zadanie było indywidualnie oceniane przez opiekuna praktyki. Treść poruszanych zagadnień to m.in.: zakładanie działalności gospodarczej w Polsce, kwalifikowany podpis elektroniczny a profil zaufany. Wybór banku i rachunku bankowego dla firmy, dowody księgowe i inne dokumenty firmy – wykaz i realizacja; inwestycje; kredyty na inwestycje; profile produktów; analiza opłacalności sprzedawanych produktów; marketing oferowanych produktów. Pozostali studenci realizowali praktykę w zakładach pracy z uwzględnieniem ówczesnie obowiązujących reżimów sanitarnych, a weryfikacja efektów uczenia się przypisanych praktykom odbywała się wg jasno określonych zasad i kryteriów.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że uczelnia zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia hospitacji odbywanych przez studentów praktyk. Hospitacji dokonuje opiekun praktyk, a zakres hospitacji obejmuje sprawdzenie obecności studenta na praktyce, uzyskanie opinii o przebiegu praktyki oraz realizacji programu praktyki, weryfikację efektów uczenia się, a także przestrzeganie przez studenta dyscypliny pracy. Co więcej przeprowadzana jest także ankieta ewaluacyjna pozwalająca na zbieranie opinii pracodawców na temat praktyk zawodowych. Przedstawiciele pracodawców opiniują m.in.: czas odbywania praktyk przez studentów; optymalny czas trwania praktyki zawodowej; sposób realizacji praktyki (ciągły czy cykliczny); przygotowanie merytoryczne studentów; stworzenie możliwości do przeprowadzenia praktyki zawodowej; oczekiwania dotyczące przygotowania studentów do pracy zawodowej oraz postawy praktykantów wobec zadań związanych z praktyką zawodową.

Uczelnia zapewnia studentom listę podmiotów, w których mogą oni realizować praktyki studenckie. Są to podmioty, które spełniają warunki osiągnięcia zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. Co więcej są to podmioty, z którymi Wydział ma podpisane porozumienia o prowadzeniu praktyk dla studentów. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że lista taka liczy 38 pozycji.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że podstawą przeglądu praktyk zawodowych zgodnie z wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia są anonimowe ankiety dla studentów zawierające pytania dotyczące realizacji praktyk zawodowych. Studenci oceniają zaangażowanie i pomoc opiekuna praktyk w uczelni oraz teoretyczne przygotowanie do odbywania praktyki nabyte podczas studiów; stopień poznania zasad funkcjonowania oraz struktury organizacji, w której odbywana była praktyka; miejsce odbywania praktyki; organizację praktyki w miejscu jej odbywania; efektywność wykorzystania czasu podczas odbywania praktyki; nabyte umiejętności praktyczne podczas odbywania praktyki; nabyte kompetencje społeczne podczas odbywania praktyki; własny poziom satysfakcji z odbytej praktyki. Studenci wysoko oceniają praktyki, osoby sprawujące nadzór nad ich prawidłowym przebiegiem, zatem dotychczas nie wdrożono żadnych zmian w programie praktyk.

Organizacja roku akademickiego jest regulowana Zarządzeniem Rektora Jednostki. Ujęty jest tam okres zajęć dydaktycznych, czas przerw świątecznych, czas sesji egzaminacyjnej. Zajęcia dydaktyczne

w okresie zajęć dydaktycznych prowadzone są w godzinach od 15.15 do 19.55 od poniedziałku do piątku. Praktyki zawodowe trwają sześć miesięcy, czyli 960 godzin i odbywają się w semestrze drugim (350 godzin dydaktycznych), trzecim (200 godzin dydaktycznych), czwartym (250 godzin dydaktycznych) i piątym (160 godzin dydaktycznych). Praktyki mogą być realizowane w okresie zajęć dydaktycznych w godzinach poza godzinami zajęć.

Taka organizacja odpowiada wymogom wykorzystania czasu i na udział w zajęciach i na pracę własną studenta. Pozwala też oddzielić czas kształtowania efektów uczenia się, ich weryfikację i przekazania informacji zwrotnej o wynikach studentom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z uwzględnieniem dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany oraz praktyki zawodowej. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy (z uwzględnieniem form zajęć, możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia) umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia są zorientowane na studentów. Jednostka zapewnia wybór zajęć w ilości zgodnej z obowiązującymi przepisami, a tym samym daje możliwość kształtowania przez studenta własnej ścieżki kształcenia. Jednostka ujęła w programie studiów odpowiednią liczbę punktów ECTS i zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Uczelnia ujęła również w programie studiów zajęcia kształtujące znajomość języka obcego. Rozplanowanie zajęć jest odpowiednie i daje możliwość wyodrębnienia czasu nauki i czasu weryfikacji efektów uczenia się.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyki zawodowej, liczba godzin i przypisana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów określonych efektów uczenia się. Zaproponowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla praktyk zawodowych, a także sposób ich dokumentowania umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Praktyki były realizowane z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość, a weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się opierała się o jasne i znane kryteria jakościowe. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady w wewnętrznym systemie informatycznym. Uczelnia zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk zawodowych, a w przypadku samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki przez studenta odbywa się to zgodnie z przyjętymi zasadami na Uczelni. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad ich realizacją ze strony uczelni opiekunowie praktyk, efekty uczenia się

podlegają systematycznej ocenie dokonywanej z udziałem studentów, a jej wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Jednak zidentyfikowano kilka nieprawidłowości:

1. Jednostka nie realizuje zajęć z dziedziny nauk humanistycznych. Jest to niezgodne z par 3 ust 1 pkt 7 Rozporządzenia w sprawie studiów.
2. Jednostka w niewielkim stopniu stosuje prace projektowe jako metodę kształcenia.
3. Jednostka nie wykorzystuje w procesie kształcenia infrastruktury Jednostki (sprzęt komputerowy i oprogramowanie).
4. Kształtowanie kompetencji językowych w zakresie języka obcego Jednostka opiera wyłącznie o lektorat, co nie daje gwarancji nabycia umiejętności na poziomie B2.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się korektę programu studiów poprzez zapewnienie osiągnięcia nie mniej niż 5 punktów ECTS z zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.
2. Zaleca się stosowanie w większym zakresie prac projektowych jako metody kształcenia i uwidocznienia tego faktu w sylabusach zajęć, w tym także w opisie rozliczenia punktów ECTS na czas pracy studenta.
3. Zaleca się wykorzystywanie dostępnej infrastruktury Jednostki (sprzęt komputerowy i oprogramowanie) w procesie kształcenia i uwidocznienia tego faktu w sylabusach zajęć.
4. Zaleca się poszerzenie i zróżnicowanie obowiązkowych dla studenta form kontaktu z językiem obcym.
5. Zaleca się wprowadzenie rozwiązań mających na celu zapobieganie powstawaniu powyższych nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb rekrutacji określają podejmowana co roku przez Senat jednostki uchwała rekrutacyjna, zawierająca termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji. Uczelnia respektuje świadectwa dojrzałości uzyskane w systemie „starej matury” i „nowej matury”. Postępowanie kwalifikacyjne na I rok studiów pierwszego stopnia stacjonarnych na kierunku finanse i rachunkowość odbywa się w trybie konkursu świadectw dojrzałości dla kandydatów posiadających świadectwo uzyskane w trybie nowej lub starej matury. Kryterium w postępowaniu kwalifikacyjnym dla kandydatów, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości w trybie nowej matury, stanowią wyniki procentowe ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych na egzaminie pisemnym, natomiast dla kandydatów, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości w trybie starej matury, stanowią oceny uzyskane ze wszystkich przedmiotów na egzaminie

maturalnym w części pisemnej. Wyniki procentowe i oceny przeliczane są na punkty rankingowe według określonych w Uchwale zasad. Suma punktów uzyskanych na podstawie opisanych kryteriów stanowi podstawę do ustalenia listy rankingowej.

Procedury rekrutacyjne są ograniczone do niezbędnego minimum. Warunki rekrutacji na studia są przejrzyste i proste do zrozumienia przez zainteresowanych. Zapewniają dobór osób posiadających świadectwo dojrzałości (zdany egzamin maturalny), a więc posiadających wiedzę umożliwiającą rozpoczęcie studiów.

Warunki i kryteria rekrutacji nie dyskryminują nikogo, dają możliwość aplikowania każdemu zainteresowanemu spełniającymi podstawowe warunki (zdany egzamin maturalny).

Warunki i tryb rekrutacji nie zawierają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów. **Rekomenduje się** wskazanie w procedurze rekrutacji potencjalnym kandydatom, że w procesie kształcenia w procesie kształcenia Jednostka wymaga określonych kompetencji cyfrowych, posiadania odpowiedniego sprzętu i wykorzystywania technik kształcenia na odległość. **Rekomenduje się** również rozważyć możliwości wsparcia przez Jednostkę studentów w tym zakresie (dostępu do sprzętu i zapoznania się z technikami kształcenia na odległość).

Przyjęcie na studia poprzez potwierdzenie efektów uczenia się poza systemem studiów, określa § 8 Regulaminu studiów oraz Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów stanowiący załącznik do uchwały nr 27/2019 Senatu z dnia 25 czerwca 2019 r. Przyjęte zasady zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz zapewniają możliwość oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Dotychczas w Uczelni nie było kandydatów zainteresowanych rozpoczęciem studiowania według tego trybu.

Przyjęcie na studia w trybie przeniesienia z innej uczelni, zgodnie z Regulaminem studiów może nastąpić nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku studiów. Decyzję w sprawie przyjęcia w trybie przeniesienia podejmuje Dziekan, o ile student spełnił obowiązki wynikające z przepisów uczelni, w której studiował, potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez uczelnię. Dziekan biorąc pod uwagę osiągnięte dotychczas przez studenta efekty uczenia się, wyznacza studentowi przenoszącemu się z innej uczelni termin i sposób uzupełnienia różnic programowych.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania są opisane w Regulaminie studiów oraz w Zasadach dyplomowania dla kierunku Finanse i rachunkowość, a także w Regulaminie weryfikacji pisemnych prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Szczegółowe zasady dyplomowania, dotyczące wymogów merytorycznych i formalnych oraz przygotowania i złożenia pracy dyplomowej zostały zaktualizowane i przyjęte przez Radę Wydziału.

Ważną część procesu dyplomowania stanowi Seminarium dyplomowe, które na kierunku finanse i rachunkowość realizowane jest w semestrze czwartym w wymiarze 15 godzin (1 pkt. ECTS), w semestrze piątym w wymiarze 30 godzin (5 pkt. ECTS) oraz w semestrze szóstym w wymiarze 30 godzin (5 pkt. ECTS).

Zgodnie z przyjętymi zasadami, student do końca semestru poprzedzającego semestr rozpoczęcia seminarium dokonuje wyboru opiekuna naukowego, spośród wskazanych przez Dziekana nauczycieli akademickich, posiadających co najmniej stopień doktora. Nauczyciele akademicy zobowiązani są do udostępnienia studentom obszarów tematycznych lub tematów dla prac dyplomowych realizowanych

pod ich kierunkiem. Opiekun naukowy jest odpowiedzialny za temat pracy, nadzór merytoryczny nad jej przygotowaniem, doбором metod i narzędzi badawczych, monitorowaniem postępów studenta podczas pozyskiwania danych ze źródeł pierwotnych i wtórnych, dokonywanych analiz uzyskanych danych, w tym statystycznych, redagowania poszczególnych rozdziałów w celu uzyskania wyznaczonych efektów uczenia się.

Opiekunowie naukowi obowiązani są zgłosić przyjęte na seminarium tematy prac licencjackich do 6 tygodni po rozpoczęciu semestru, w którym zaczyna się seminarium dyplomowe. Ewentualne uwagi Wydziałowych komisji przekazywane są promotorom. Jeżeli po zatwierdzeniu tematów student składa do Promotora wnioski o zmianę tematu pracy dyplomowej, promotor jest zobowiązany do zaopiniowania zmiany. Następnie przekazuje nowy temat pracy dyplomowej do Dziekana, a ten przedkłada go Wydziałowej komisji do zatwierdzania tematów prac dyplomowych, która zatwierdza nowy temat pracy dyplomowej.

Praca dyplomowa ma być samodzielnym opracowaniem prezentującym wiedzę i umiejętności studenta w zakresie analizowania i wnioskowania. Praca licencjacka na profilu praktycznym może być przygotowana pod opieką osoby posiadającej stopień doktora. Praca winna być sprawdzona w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Limit wyniku kontroli antyplagiatowej wynosi 20%. Praca podlega ocenie opiekuna naukowego i recenzenta. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić student, który ma zaliczone wszystkie zajęcia objęte planem studiów, uzyskał oceny pozytywne z pracy. Egzamin odbywa się przed komisją w terminie najpóźniej dwóch miesięcy od momentu złożenia pracy. Dopuszczalne jest powtórne podejście do egzaminu dyplomowego w przypadku oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia do egzaminu w terminie wcześniej ustalonym.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i protokołowanym, rozpoczyna się od zaprezentowania tematu, podstawowych zagadnień treści podejmowanych w pracy. Po dyskusji dotyczącej pracy dyplomowej student odpowiada na trzy pytania (dwa z zakresu treści pracy dyplomowej, a trzecie z zakresu zajęć realizowanych na kierunku studiów). Zagadnienia stanowiące przedmiot egzaminu dyplomowego proponują pracownicy Wydziału, a zatwierdza je dziekan Wydziału po konsultacji z Radą Programową dla kierunku Finanse i rachunkowość. Odpowiedzi studenta udzielane na każde pytanie podlegają ocenie. Ocena z egzaminu dyplomowego jest średnią arytmetyczną uzyskanych ocen z prezentacji pracy dyplomowej i odpowiedzi na pytania. Ostateczny wynik studiów ustala komisja egzaminu dyplomowego. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są: średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń całego cyklu kształcenia (2/3), sposób zreferowania i obrona pracy przez studenta oraz odpowiedzi na pytania potwierdzające wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w całym toku studiów (1/6), jak również ocena pracy dyplomowej (1/6).

Procedury dyplomowania są jasno sformułowane, kolejne etapy są prawidłowo opisane. Przyjęte rozwiązania dają możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Jednak w praktyce studenci nie mają możliwości wyboru opiekuna naukowego w ramach seminarium dyplomowego. Od kilku lat studentom proponowana jest jedna osoba (co roku ta sama) jako opiekun naukowy.

Ogólne zasady oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz monitorowanie postępów w procesie uczenia się obejmują weryfikowanie cząstkowych efektów uczenia się na poziomie poszczególnych zajęć, co ma prowadzić do osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się. Zaliczenie poszczególnych etapów studiów odbywa się według zasad określonych w regulaminie studiów.

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie minimum punktów ECTS przewidzianych w programie studiów dla danego semestru za wykłady, ćwiczenia, seminaria i praktykę zawodową. Zaliczenie semestru jest podstawą do wpisu studenta na semestr następny. Istnieje możliwość uzyskania wpisu warunkowego na kolejny semestr. Uczelnia monitoruje postępy studentów sporządzając w dziekanacie raporty zawierające statystyki dotyczące liczby kandydatów i przyjętych na studia, skalę odsiewu studentów i liczbę studentów kończących studia w terminie. Raporty te przedkładane są dziekanowi oraz rektorowi, którzy w oparciu o nie podejmują ewentualne działania modyfikujące.

Cyklicznie, corocznie dokonywana jest ocena poziomu przygotowania prac dyplomowych oraz złożonych przez promotora i recenzenta recenzji prac. Oceny dokonuje Komisja powołana przez Dziekana. Po dokonaniu analizy jakości każdej z prac dyplomowych sporządzany jest protokół wraz z zaleceniami i wnioskami. Komisja oceniająca prace i recenzje przekazuje protokoły przewodniczącemu Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz dziekanowi, który raz w roku przedstawia wnioski z analizy jakościowej prac dyplomowych członkom Rady Wydziału.

Warunkiem ukończenia studiów i otrzymania dyplomu ukończenia studiów jest uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, złożenie egzaminu dyplomowego i pozytywna ocena pracy dyplomowej. Weryfikacja efektów uczenia się rozumiana jest jako sprawdzenie wyników pracy studenta i określenie, czy zostały przez niego osiągnięte zdefiniowane dla kierunku, wszystkie efekty uczenia się. Na system weryfikacji efektów uczenia się składa się system zaliczeń, egzaminów, przygotowania prac etapowych (projektowych), prezentacje, uczestnictwo w dyskusji. Efekty są weryfikowane w obrębie poszczególnych modułów (przedmiotów). Poziom wiedzy osiąganey w ramach przedmiotowych efektów uczenia się weryfikują m.in. prace pisemne, kolokwia, testy, egzaminy pisemne, zadania problemowe, eseje, kazusy. Przy czym stosowane metody koncentrują się głównie na weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy. Dostrzeżono niedostatek metod weryfikacji nastawionych na weryfikację efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Przyjęte ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się zapewniają przejrzystość procesu weryfikacji efektów uczenia się oraz porównywalność ocen. Dają też możliwość zachowania bezstronności w ocenianiu i wiarygodności uzyskanych ocen.

Regulamin studiów (§ 25) określa, że informacja o wynikach zaliczenia określonych zajęć przekazywana jest studentowi poprzez dokonanie stosownego wpisu w indeksie i karcie okresowych osiągnięć.

Regulamin studiów (§ 31) przewiduje, że w przypadku zastrzeżenia co do bezstronności egzaminatora czy co do formy i przebiegu egzaminu poprawkowego może być zarządzone egzamin komisyjny.

Do weryfikowania i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nie są stosowane metody i techniki kształcenia na odległość. Nawet jeśli zajęcia odbywają się zdalnie to i tak zaliczenie odbywa się w formie stacjonarnej.

Stosowane w procesie dydaktycznym metody weryfikacji efektów uczenia się odnoszą się do weryfikacji efektów uczenia się zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych.

Sposób i kryteria sprawdzenia i ocenienia efektów uczenia się opisane są w sylabusach zajęć. W niewielu sylabusach wskazane zostało przygotowywanie prac projektowych oraz prezentacji wyników tych prac jako metod weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Brak jest jednak wskazania w tych zasadach (sylabusach) wykorzystywania dostępnego

oprogramowania w procesie weryfikacji efektów uczenia. Ujęte w sylabusach metody weryfikacji efektów uczenia się nie w pełni więc umożliwiają weryfikację stopnia osiągnięcia umiejętności praktycznych niezbędnych w obszarach zawodowych (specjalista ds. finansów i księgowy).

Ujęte w sylabusie dla zajęć z języka obcego metody weryfikacji (kolokwia pisemne, ustne, prace zespołowe) i kryteria oceny efektów uczenia się pozwalają na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Jednak, jak już wcześniej zwracano uwagę, sam lektorat i stosowane w jego ramach metody weryfikacji, nie dają Jednostce pewności opanowania języka obcego na poziomie B2. **Rekomenduje się** włączenie innych form weryfikacji stopnia opanowania języka obcego pozwalających na jednoznaczne potwierdzenie kompetencji językowych na poziomie B2.

Dokumentowanie efektów uczenia się osiągniętych przez studentów odbywa się poprzez archiwizowanie prac (np. próbki prac egzaminacyjnych, testy, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, prace dyplomowe) oraz dokumentów (np. protokoły egzaminów dyplomowych) w dziekanacie Wydziału w formie pisemnej i/lub elektronicznej. Wszystkie wytwory potwierdzające osiąganie efektów uczenia się przez studentów są dokumentowanie i przechowywane przez okres 3 lat, zgodnie z wytycznymi systemu jakości jednostki.

Prace etapowe nastawione są na weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy i częściowo umiejętności. Dominują prace pisemne (egzaminacje pisemne, kolokwia) polegające na odpowiedzi na pytania teoretyczne lub rozwiązanie przykładowych zadań. Zidentyfikowano niedostateczne stosowanie prac etapowych w postaci prac projektowych czy to indywidualnych czy zespołowych, prezentacji i raportowania przygotowanych opracowań, specjalistycznego oprogramowania (którym dysponuje Jednostka) w przygotowaniu prac etapowych. Oznacza to, że Jednostka nie gwarantuje nabycia umiejętności praktycznych wymaganych w obszarach działalności zawodowej czy gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Z protokołów egzaminacyjnych wynika małe zróżnicowanie ocen prac etapowych studentów. **Rekomenduje się** stosowanie zróżnicowanych metod weryfikacji efektów uczenia się (odrębnie dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), które pozwolą na większe różnicowanie ocen.

Z założenia tematyka prac dyplomowych ma obejmować aktualne zagadnienia dotyczące działalności przedsiębiorstw, jednostek samorządu terytorialnego, spółek prowadzących działalność na lokalnym rynku lub w regionie i ukierunkowana jest na aspekty finansowe. Ponadto obszary tematyczne prac dyplomowych obejmować mają zagadnienia analizy finansowej i kondycji przedsiębiorstwa, oceny budżetu jednostki samorządu terytorialnego, diagnozy nowoczesnego systemu usług bankowych, analizy rozliczenia międzyokresowego kosztów i przychodów w przedsiębiorstwie, oceny poziomu zapasów w kontekście aktywów obrotowych przedsiębiorstwa.

Zgodnie z sylabusem dla seminarium dyplomowego, po kursie seminarium dyplomowego i przygotowania pracy dyplomowej student powinien osiągnąć efekty uczenia się co najmniej w następującej postaci: znajomości i zrozumienia w zaawansowanym stopniu wykorzystanie metod matematycznych i statystycznych oraz narzędzi informatycznych służących do gromadzenia danych empirycznych, umiejętności pozyskiwania danych oraz przeprowadzania wstępną i rozszerzonej ich analizę, umiejętności formułowania problemów badawczych z zakresu rachunkowości i finansów, podaje własnych rozstrzygnięć problemu. Nie wszystkie prace wpisują się w kierunek finanse i rachunkowość (np. bezrobocie w powiecie tarnobrzeskim w latach 2019-2021).

Rekomenduje się wiązanie tematów prac dyplomowych z zagadnieniami z zakresu rachunkowości i finansów.

We wszystkich ocenionych pracach dyplomowych zidentyfikowano brak problemów badawczych i też do weryfikacji. Nie we wszystkich pracach stosowane są metody analizy danych. Jeśli już, to w pracach są stosowane głównie metody prezentacji danych, metody wstępnej analizy tych danych, ale nie metody rozszerzonej analizy.

Ponadto, wysokie są wskaźniki kontroli antyplagiatowej (na dziewięć ocenionych prac, w ośmiu wskaźnik jest wyższy niż 20%) i brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia dla przyjęcia pracy przez opiekuna naukowego przy tak wysokim wskaźniku powtórzeń. **Rekomenduje się** poszerzenie opinii opiekuna naukowego o komentarz dotyczący przyjęcia pracy dyplomowej przy wyższych niż przyjęte wskaźniki powtórzeń.

Opinie opiekuna naukowego są dość lakoniczne i niewiele jest różnic w tych opiniach dla poszczególnych prac. Oceny opiekuna naukowego są zawyżone. Opinie recenzentów są bardziej szczegółowe i krytyczne. Z opinii, zarówno opiekuna naukowego jak i recenzenta, nie wynika co było podstawą obniżenia oceny, jeśli takie obniżenie oceny miało miejsce. **Rekomenduje się** przygotowywanie bardziej szczegółowych i krytycznych opinii zarówno opiekuna naukowego, jak i recenzenta ze wskazaniem obszarów, które wpłynęły na obniżenie oceny pracy.

Zidentyfikowano brak wykorzystania literatury w języku obcym w przygotowaniu pracy dyplomowej. **Rekomenduje się** włączenie obowiązkowego zestawu kilku pozycji literatury specjalistycznej przygotowanej w języku obcym jako źródła przygotowania pracy dyplomowej.

Protokoły z egzaminów dyplomowych wskazują, że wszystkie odpowiedzi wszystkich studentów w czasie egzaminu dyplomowego zostały ocenione na oceny wyłącznie bardzo dobre. **Rekomenduje się** formułowanie pytań problemowych w czasie egzaminu dyplomowego, co pozwoli na różnicowanie ocen z odpowiedzi.

W okresie 2018-2023, czterech studentów uczestniczyło w konferencjach z prezentacjami. Kolejnych ośmiu studentów przygotowało opracowania, które zostały opublikowane lub są w trakcie publikacji. Studenci aktywnie biorą udział w kołach naukowych (w tym na przykład kole naukowym młodych przedsiębiorców), biorą udział w szkoleniach (na przykład szkolenie z zakresu rozwoju kompetencji cyfrowych), biorą udział w przygotowywaniu konkursów (np. ogólnopolskiego konkursu z rachunkowości), biorą udział w konkursach (np. akademickie mistrzostwa menadżerskie Revas).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów. Jednostka posiada przyjęte zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym i poza systemem studiów. Jednostka angażuje studentów do aktywności poza zajęciami dydaktycznymi; prowadzi też monitoring dalszych losów absolwentów.

Jednostka zdefiniowała system weryfikacji efektów uczenia się umożliwiając monitorowanie postępów w uczeniu się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się w zakresie wiedzy.

Jednak zidentyfikowano kilka nieprawidłowości:

- 1) Proponowanie studentom tylko jednej osoby (od kilku lat tej samej) jako opiekuna naukowego na seminarium dyplomowym
- 2) Niedostateczne stosowanie prac projektowych oraz prezentacji wyników tych prac projektowych jako metod weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych
- 3) Niedostateczne wykorzystywanie dostępnego Jednostce oprogramowania w procesie weryfikacji efektów uczenia
- 4) Jakość prac dyplomowych nie pozwala na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się chociażby tych określonych dla seminarium dyplomowego

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się proponowanie studentom kilku osób jako potencjalnych opiekunów naukowych seminarium dyplomowego.
2. Zaleca się zwiększenie zakresu wykorzystania prac projektowych i prezentowania wyników tych prac jako metod weryfikowania efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych i uwidocznienie tego faktu w sylabusach.
3. Zaleca się zwiększenie zakresu wykorzystania dostępnego Jednostce oprogramowania w procesie weryfikowania efektów uczenia się i uwidocznienie tego faktu w sylabusach.
4. Zaleca się podniesienie jakości prac dyplomowych tak by zapewnione było osiągnięcie założonych efektów uczenia się (szczególnie w zakresie problemowego ujmowania zagadnień, stosowania zaawansowanych metod analizy danych).
5. Zaleca się wprowadzenie rozwiązań mających na celu zapobieganie powstawaniu powyższych nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę prowadzącą zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość stanowią głównie nauczyciele akademicki PUZ w Tarnobrzegu, w większości zatrudnieni na umowę o pracę. Łącznie kadrę kierunku stanowi 22 nauczycieli akademickich, w tym 4 doktorów hab., 7 doktorów i 11 magistrów. Grupę pracowników zatrudnionych w Uczelni na umowę o pracę, gdzie PUZ w Tarnobrzegu jest wskazana jako podstawowe miejsce pracy, stanowi 13 nauczycieli akademickich (w tym 2 doktorów hab. oraz

6 doktorów). Pozostali pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę (6 osób) wskazali Uczelnię jako drugie miejsce pracy i najczęściej są zatrudnieni w PUZ w Tarnobrzegu na część etatu (jedynie 1 osoba pracuje na pełen etat, a pozostałe od ¼ do ½ etatu). Taka liczebność kadry własnej Uczelni ma wpływ na wskaźnik udziału w prowadzeniu zajęć przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Udział ten wynosi 79%, co oznacza, iż jest spełniony ustawowy wymóg dla profilu praktycznego dotyczący udziału godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Struktura kadry prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość, w zakresie stopni naukowych pozwala zauważyć, iż połowa nauczycieli akademickich wykazuje się stopniem naukowym, tj. doktora habilitowanego (18%) lub doktora (32%). Najliczniejszą grupę kadry prowadzącej zajęcia na kierunku stanowią nauczyciele z tytułem zawodowym magistra (50%). W ciągu ostatnich 5 lat dwie osoby z grona nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, uzyskały stopień naukowy doktora habilitowanego, w tym jedna w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku są zatrudnieni w grupie pracowników dydaktycznych w PUZ w Tarnobrzegu. Z tej grupy 2 osoby złożyły oświadczenia o reprezentowanej dyscyplinie naukowej, ale żadna z nich nie zadeklarowała się do dyscyplin, do których przypisany został kierunek Finanse i rachunkowość.

Analiza dorobku naukowego pozwala zauważyć, iż większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i rachunkowość wykazała się udokumentowanym i aktualnym dorobkiem naukowym. Dotyczy to 16 nauczycieli akademickich (tj. 68% ogółu nauczycieli). Analiza dorobku pod kątem dyscyplin naukowych pozwala jednak zauważyć, iż jedynie niewielka część dorobku (5 nauczycieli akademickich, tj. 33% nauczycieli akademickich wykazujących dorobek naukowy) ulokowana została w dyscyplinie ekonomia i finanse, czyli dyscyplinie wiodącej dla kierunku finanse i rachunkowość (do której przyporządkowanych zostało 91% punktów ECTS). Relatywnie większy udział dorobku naukowego (publikacyjnego) dał się zauważyć w przypadku dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (4 nauczycieli, tj. ok. 27% nauczycieli akademickich wykazujących dorobek naukowy w stosunku do 6% przypisania kierunku do tej dyscypliny). W pozostałych przypadkach dorobek nauczycieli akademickich lokuje się w dyscyplinach nauki o bezpieczeństwie, nauki prawne, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Należy zatem zwrócić uwagę, iż w dorobku ogólnym nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość udział publikacji z zakresu dyscypliny wiodącej (ekonomii i finanse) jest relatywnie niewielki w stosunku do skali przyporządkowania tego kierunku do dyscypliny naukowej.

Cechą charakterystyczną dorobku nauczycieli akademickich jest duże zróżnicowanie tematyczne publikacji naukowych. W przypadku 1/3 spośród nauczycieli akademickich wykazujących dorobek naukowy daje się zauważyć łączenie dorobku z wielu różnorodnych dyscyplin, często takich, do których kierunek nie został przypisany (np. psychologia, socjologia i nauki o bezpieczeństwie).

Analiza dorobku naukowego nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pod kątem udziału publikacji anglojęzycznych pozwala zauważyć, iż ponad połowa nauczycieli akademickich

z dorobkiem naukowym, wykazała autorstwo lub współautorstwo przynajmniej 1 publikacji anglojęzyczne.

W ocenie ogólnej należy zatem zwrócić uwagę, iż relatywnie duża część nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku wykazuje się dorobkiem naukowym. Jednak cechą tego dorobku jest jego duże zróżnicowanie oraz relatywnie niewielki udział publikacji z zakresu dyscypliny uznanej za wiodącą dla kierunku, tj. ekonomia i finanse.

Rekomenduje się zwiększenie zaangażowanie Uczelni na rzecz motywowania i wsparcia pracowników do prowadzenia badań naukowych i przygotowania publikacji z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse, która jest dyscypliną wiodącą dla kierunku Finanse i rachunkowość (91%). Rozwój takiego kierunku aktywności naukowej pracowników PUZ w Tarnobrzegu jest również istotny z tego powodu, iż otoczenie społeczno-gospodarcze formułuje w stosunku do Uczelni duże oczekiwania jako do jednego z nielicznych ośrodków akademickich w regionie, na co zwrócili uwagę przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego w czasie spotkania zorganizowanego w ramach wizytacji kierunku.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość, w znacznej części wykazali doświadczenie zawodowe (praktyczne) związane z profilem kierunku studiów (64% nauczycieli). W większości przypadków doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku jest związane z rachunkowością (tj. 1/4 nauczycieli akademickich) oraz z bankowością, zarządzaniem oraz prawem.

Wśród kadry prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość wszyscy wykazali wieloletnie doświadczenie dydaktyczne. Nauczyciele posiadają zatem kompetencje dydaktyczne, które umożliwiające im prawidłową określonych zajęć. W większości kompetencje te są efektem przede wszystkim doświadczeń praktycznych, a tylko pewna część tej kadry może wykazać się dorobkiem badawczym lub publikacyjnym z zakresu dyscyplin do których został kierunek przypisany.

W czasie hospitacji zajęć dało się jednak zauważyć przypadki braku pełnego wykorzystania infrastruktury dydaktycznej sal (np. tablic multimedialnych, wideoprojektorów), a także zasobów Uczelni w zakresie laboratoriów komputerowych. W blisko połowie zajęć, które zostały podane hospitacji, zadania rozwiązywane były z wykorzystaniem kalkulatorów, mimo rozwiniętej infrastruktury Uczelni. Sytuacja to dotyczyła m.in. zajęć z ekonometrii oraz z zakresu finansów. Stwarza to ograniczenia dla sprawności realizacji zajęć (studenci koncentrują się na prostych obliczeniach, same zadania są ograniczone co do zakresu obliczeń) oraz nie sprzyja wdrażaniu studentów do wykorzystania nowoczesnych narzędzi w przyszłej pracy zawodowej. Problem ten jest o tyle istotny, iż Uczelnia dysponuje wieloma laboratoriami komputerowymi, a zainstalowane w nich laptopy mogą być wykorzystane w sposób mobilny. Potencjał ten jest duży i dobrze rozwinięty, a w czasie spotkań z nauczycielami akademickimi nie sygnalizowano ograniczeń w wykorzystaniu tej infrastruktury.

W okresie pandemii nauczyciele akademicy uzyskali kompetencje w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (a dokładnie z wykorzystaniem platformy MS Teams i Zoom). W celu przeprowadzenia zajęć z wykorzystaniem tych metod i technik zorganizowane zostały szkolenia online. Obecnie, 4 nauczycieli akademickich realizuje zajęcia

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zajęcia te stanowią niewielką część w ogólnym programie kierunku.

Oceniając ogólnie strukturę i kwalifikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i rachunkowość należy stwierdzić, iż jest ona właściwa. W grupie tej znajdują się zarówno samodzielni pracownicy naukowcy (doktorzy hab.) jak również adiunkci i asystenci. W większości nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku posiadają wystarczające kompetencje dydaktyczne, oparte na dorobku naukowym i/lub doświadczeniach zawodowych. Należy jednak zwrócić uwagę na duże zróżnicowanie dorobku naukowego, a przede wszystkim relatywnie słabiej rozwijany, w stosunku do całego dorobku naukowego kadry prowadzącej zajęcia na kierunku, dorobek naukowy w zakresie finansów i rachunkowości. Oparciem dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z zakresu rachunkowości są przede wszystkim ich doświadczenia praktyczne.

Analiza obsady zajęć pozwala zauważyć, iż przydział zajęć w większości przypadków jest zgodny z dorobkiem naukowym i/lub doświadczeniem zawodowym nauczycieli akademickich. W 14 przypadkach zauważono nieprawidłowości w obsadzie zajęć (patrz zał. 4). Przypadki te dotyczą następujących zajęć: *logistyka w działalności gospodarczej* (wykład), *ubezpieczenia gospodarcze* (wykład), *bankowość* (wykład), *mikroekonomia* (wykład i zajęcia praktyczne), *makroekonomia* (wykład i zajęcia praktyczne), *finanse* (zajęcia praktyczne), *rachunkowość finansowa przedsiębiorstw* (zajęcia praktyczne), *finanse przedsiębiorstwa* (zajęcia praktyczne), *rachunkowość finansowa II* (zajęcia praktyczne), *programy finansowo-księgowe* (specjalistyczne zajęcia praktyczne), *analiza ekonomiczna* (zajęcia praktyczne), *seminarium dyplomowe*. Podstawową do zakwestionowania obsady tych zajęć był brak dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego w zakresie treści realizowanych na zajęciach. W przypadku *seminarium dyplomowego* należy zwrócić uwagę, iż wszystkie prace dyplomowe prowadzi jeden nauczyciel akademicki, który jest promotorem bardzo zróżnicowanych tematycznie prac dyplomowych, często nie pokrywających się z jego dorobkiem naukowym.

Z punktu widzenia obciążeń dydaktycznych należy uznać, iż liczba nauczycieli akademickich jest wystarczająca. Analiza obciążeń nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i rachunkowość pozwoliła zauważyć, iż udział nadgodzin w stosunku do pensum pracowników nie przekracza 33%. Zgodnie z Regulaminem Pracy PUZ w Tarnobrzegu roczny wymiar zajęć dydaktycznych nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy waha się od 180 do 540 godzin zajęć, w tym 180 godzin dla profesora, 240 godzin dla profesora uczelni (dr hab.), 300 godzin dla adiunkta, 360 dla asystenta i 540 godzin dla lektora. Zarówno obowiązujące na Uczelni wymagane pensa oraz udział nadgodzin pozwalają zauważyć, iż liczebność zespołu nauczycieli na kierunku finanse i rachunkowość jest zgodna z obowiązującymi regulacjami oraz umożliwia realizację zajęć na kierunku.

Analiza stanu faktycznego pozwala zauważyć, iż wsparcie pracowników w zaspakajaniu potrzeb szkoleniowych jest zorganizowane w taki sposób, iż pracownicy mogą ubiegać się o tego rodzaju wsparcie od Rektora Uczelni, w tym o sfinansowanie udziału w szkoleniach. Na niższych szczeblach organizacji, w tym na poziomie Dziekana, takie potrzeby rozwojowe nauczycieli akademickich są zaspakajanie w niewielkim zakresie. Jest to rozwiązanie niewystarczające. W okresie pandemii Uczelnia zorganizowała szkolenia w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość. Realizowana obecnie polityka podnoszenia kwalifikacji nauczycieli akademickich koncentruje się przede wszystkim na podnoszeniu kwalifikacji i wzbogacania indywidualnego dorobku naukowo-badawczego oraz warsztatu metodologicznego poprzez inicjowanie uczestnictwa wykładowców

w różnych formach doskonalenia (w ramach Erasmus+, szkoleniach, kursach, projektach, współpracy z naukowymi ośrodkami za granicą) oraz organizowaniu w każdym semestrze bezpłatnych ogólnodostępnych zajęć językowych (stacjonarnych lub zdalnych na platformie MS Teams 365). Należy zwrócić uwagę, iż są to potrzeby głównie związane z rozwojem naukowo-badawczym pracowników. Wyniki hospitacji zajęć ujawniły jednak słabości w zakresie wykorzystania dostępnej na Uczelni infrastruktury dydaktycznej. Mając na względzie praktyczny profil kierunku oraz akcent w planowaniu obsady zajęć na osoby z doświadczeniem zawodowym, należy zwrócić uwagę na konieczność identyfikacji potrzeb rozwoju warsztatu dydaktycznego nauczycieli akademickich i ich zaspokajanie w ramach szkoleń wewnętrznych.

Motywowanie pracowników dydaktycznych polega głównie na angażowaniu ich w działalność organizacyjną, naukową oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Osoby posiadające osiągnięcia w wyżej wymienionych obszarach mogą otrzymać nagrody rektora. W roku 2021 nagrody otrzymało 20 nauczycieli akademickich, w tym 17 otrzymało nagrody za osiągnięcia organizacyjne, a pozostali za osiągnięcia naukowe. W roku 2022 nagrody otrzymało 21 nauczycieli akademickich, w tym 20 za osiągnięcia organizacyjne, a 1 za rozprawę habilitacyjną/doktorską. Trzech nauczycieli otrzymało podwójne nagrody, w tym tylko jeden za przygotowanie podręcznika. W roku 2023 1 nauczyciel akademicki otrzymał nagrodę za całokształt osiągnięć naukowych i dydaktycznych. Jak można zauważyć, osiągnięcia nauczycieli akademickich związane są głównie z działalnością organizacyjną. Osiągnięcia naukowe, a przede wszystkim dydaktyczne stanowią w niewielkim zakresie podstawę dla nagród rektorskich.

Rekomenduje się wprowadzenie korekty do systemu wsparcia nauczycieli akademickich w celu wzmocnienia rozwoju naukowego i dydaktycznego kadry PUZ w Tarnobrzegu.

Na Uczelni funkcjonuje rozbudowany system oceny nauczycieli akademickich, który obejmuje wymagane obecnymi regulacjami oceny okresowe nauczycieli akademickich, oceny zajęć przez studentów i hospitacje zajęć.

Nauczyciele akademicy PUZ w Tarnobrzegu prowadzący zajęcia są poddawani ocenie przez studentów. Proces oceny zajęć jest regulowany ZR nr 87/2019. Do oceny zajęć wykorzystuje się zestandaryzowany formularz, w ramach którego studenci dokonują oceny problematyki zajęć, organizacji i sposobu realizacji zajęć, wymagań i sposobu oceniania zajęć, postawę prowadzącego oraz wyrażają opinię na temat efektów uczenia się. Ocena ta przeprowadzana jest w formie ankiety elektronicznej, a w przypadku jej nie wypełnienia prowadzona jest ankietyzacja w wersji papierowej. Studenci mają możliwość ocenienia każdego nauczyciela prowadzącego zajęcia w danym semestrze. Ankiety przeprowadzane są z zachowaniem zasad poufności i anonimowości. Dziekan Wydziału przedstawia wyniki ankietyzacji każdemu nauczycielowi akademickiemu indywidualnie. W przypadku, gdy studenci sformułowali powtarzające się negatywne komentarze lub/i gdy ocena nauczyciela jest negatywna lub przeciętna, Dziekan Wydziału przeprowadza rozmowę z nauczycielem w celu wyjaśnienia tych ocen. Wnioski z wyników ankiet studentów dotyczących prowadzenia zajęć dydaktycznych przez nauczycieli i uwagi zapisane w protokołach hospitacji zajęć dydaktycznych są wykorzystywane w okresowych ocenach pracowników. Wyniki z ocen nauczycieli akademickich mają wpływ na przyznawane nagrody i wyróżnienia, a także dofinansowywanie konferencji i publikacji naukowych. Ponadto mają wpływ na powierzanie zajęć dydaktycznych w kolejnym roku akademickim.

Zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich są poddawane hospitacjom. Przebieg tych hospitacji jest regulowany przez Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. Zgodnie z obowiązującymi na Uczelni procedurami każdy nauczyciel powinien być objęty procesem hospitacji. Hospitacja zajęć dydaktycznych udokumentowana jest protokołem oraz zakończona jest rozmową pohospitacyjną z osobą ocenianą, w celu ustalenia dalszych działań służących doskonaleniu jakości procesu dydaktycznego. Hospitacje odbywają się zgodnie z planem hospitacji, według harmonogramu przygotowanego przez Dziekana Wydziału.

Zgodnie z wprowadzonymi praktykami przynajmniej raz w roku Dziekan Wydziału przeprowadza spotkanie ze studentami poszczególnych kierunków studiów, w ramach którego m.in. przedstawia informacje o głównych problemach zgłaszanych w ankietach przez studentów wraz z informacją zwrotną do studentów o planowanych przez władze Wydziału działaniach doskonalących proces kształcenia.

W PUZ w Tarnobrzegu procedura oceny okresowej nauczycieli akademickich jest regulowana ZR nr 86/2019, uzupełnianymi zmianami wprowadzonymi ZR nr 47/2021, ZR nr 88/2021 i ZR nr 20/2023. Przyjęte rozwiązania są zgodne z obowiązującymi wymaganiami. Pracownicy są poddawani ocenie okresowej nie rzadziej niż co cztery lata. Nauczyciele akademicy zostali w ostatnim czasie poddani takiej właśnie ocenie okresowej. Ocena nauczycieli akademickich jest oparta o sformalizowane procedury i kryteria oceny, które podzielone są na trzy grupy kryteriów, tj. działalność dydaktyczną, działalność organizacyjną oraz działalność naukowo-badawczą. W zakresie oceny działalności dydaktycznej kryteriami oceny są realizacja procesu dydaktycznego (w tym prowadzenie zajęć i prowadzenie zajęć w j. obcym), udział w organizacji procesu dydaktycznego, osiągnięcia dydaktyczne (m.in. autorstwo podręczników dydaktycznych, artykułów dydaktycznych), opieka merytoryczna w procesie kształcenia (m.in. promotorstwo pracy dyplomowej i opieka nad kołami naukowymi), wykonanie recenzji (prac dyplomowych), realizacja projektów edukacyjnych, podnoszenie kompetencji dydaktycznych i zawodowych, upowszechnianie wiedzy i promowanie studentów, poziom prowadzonych zajęć oraz nagrody i wyróżnienia otrzymane za działalność dydaktyczną. Oceny okresowe nauczycieli akademickich są kierowane do Dziekana Wydziału, który przekazuje je do Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Wyniki tej oceny są kierowane do nauczycieli akademickich i Rektora Uczelni.

Z punktu widzenia wymogów dotyczących monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych oraz oceny nauczycieli akademickich, Uczelnia realizuje te zadanie w sposób prawidłowy.

W PUZ w Tarnobrzegu zostały wypracowane regulacje i wynikające z nich procedury odnoszące się do postępowania w sytuacjach konfliktowych. Jedynym z regulowanych przypadków są sytuacje odnoszące się do nieprawidłowości oceny z zajęć, co opisuje Regulamin studiów Uczelni (Uchwała Senatu PUZ w Tarnobrzegu nr 6/2023). Inne wypracowane praktyki postępowania w sytuacjach konfliktowych odnoszą się do mobbingu i dyskryminacji, które są regulowane na poziomie Uczelni (ZR nr 95/2019 w sprawie Procedury przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Państwowej Uczelni Zawodowej im. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu). W tym dokumencie definiowane są przypadki kwalifikowane jako mobbing i dyskryminacja, określone zostały organa wyznaczone do rozwiązywania takich przypadków (w tym Komisja ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji) oraz procedury postępowania. Do chwili obecnej nie została zgłoszona żadna sprawa związana z dyskryminacją lub mobbingiem ze strony studentów lub pracowników PUZ w Tarnobrzegu. Nie została

również złożona żadna skarga do Mediatora Uczelni jako osoby pierwszego kontaktu w sprawach dyskryminacji i mobbingu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku wykazuje się dorobkiem naukowym i/lub doświadczeniem zawodowym, zapewniającym studentom nabywanie umiejętności oraktycznych. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i rachunkowość tylko w pewnej części związany jest z dyscypliną wiodącą kierunku, tj. Ekonomia i finanse. Należy jeszcze zauważyć, iż w odniesieniu do części pracowników daje się zauważyć dość zróżnicowany dorobek naukowy, który odnosi się do różnych dyscyplin naukowych. Doświadczenia zawodowe większości nauczycieli umożliwiają prowadzenie zajęć na ocenianym kierunku. Wsparcie nauczycieli akademickich w zakresie potrzeb szkoleniowych, szczególnie rozwijaniu ich kompetencji dydaktycznych, jest niewystarczające. Sposób realizacji polityki kadrowej przez PUZ w Tarnobrzegu jest poprawny, w tym w zakresie oceny pracy nauczycieli akademickich. Uczelnia ma wypracowane procedury rozwiązywania konfliktów.

Ocena kryterium została obniżona z powodu:

1. Niewłaściwej obsady 14 zajęć, wskazanych w zał. 4.
2. Niepełnego wsparcia nauczycieli akademickich w zakresie wykorzystania infrastruktury dydaktycznej Uczelni, szczególnie w przypadku zajęć umożliwiających i uzasadniających wykorzystanie oprogramowania komputerowego do obliczeń, tj. z ekonometrii i finansów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Wprowadzenie działań umożliwiających zapobieganiu sytuacjom, w którym zajęcia będą prowadzone przez nauczycieli akademickich nie posiadających dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego powiązanego z treściami programowymi zajęć;
2. Wprowadzenie systemu wsparcia rozwoju kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich mającego na celu podnoszenie kwalifikacji dydaktycznych w zakresie wykorzystania infrastruktury dydaktycznej Uczelni, a w szczególności infrastruktury informatycznej (sprzętu komputerowego i oprogramowania) dostępnej w Jednostce, w salach dydaktycznych.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zgodnie z przeprowadzoną analizą stanu faktycznego PUZ w Tarnobrzegu dysponuje własną infrastrukturą dydaktyczną i naukową. Jest ona zlokalizowana w 2 budynkach, przy czym ta część infrastruktury, która jest wykorzystywana przez studentów kierunku finanse i rachunkowość znajduje się w jednym obiekcie. Obejmuje ona 8 auli, 13 sal ćwiczeniowych oraz pracowni, bibliotekę, w której znajduje się czytelnia i wypożyczalnia. Łączna powierzchnia wszystkich pomieszczeń dydaktycznych w budynku wynosi 1583,30m². W pomieszczeniach dydaktycznych znajduje się łącznie 1147 miejsc siedzących. Budynek Uczelni znajduje się w centrum miasta, posiada 50 miejsc parkingowych, w tym jedno dla osoby z niepełnosprawnością. Znajdujące się w budynku aule są zlokalizowane na dwóch piętrach (po 4 sale na każdym piętrze) z liczbą 102-104 miejsc siedzących. Aule na I piętrze mogą być łączone, co pozwala przygotować sale wykładowe nawet dla 416 osób. Aule wyposażone są w ekran stacjonarny, elektrycznie sterowany ekran projekcyjny, mikrofon, grafoskop, system autonomicznej klimatyzacji oraz nagłośnienie zabudowane w podwieszonym suficie. Aule przewidziane do łączenia są wyposażone w system, który umożliwia zintegrowane zarządzanie pracą urządzeń audiowizualnych znajdujących się na wyposażeniu tych aul. Wielkość sale ćwiczeniowych waha się od 21 do 32 miejsc siedzących i znaczna część z nich wyposażona jest w bogate wyposażenie dydaktyczne, szczególnie te sale, które przewidziane są jako pracownie.

W 2019 roku w PUZ w Tarnobrzegu uruchomione zostało Akademickie Centrum Kształcenia Praktycznego (współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej). Jest ono przeznaczone do kształcenia praktycznego, uwzględniającego europejskie standardy nauczania. W ramach Centrum część z sal ćwiczeniowych została zaadaptowana pod potrzeby kształtowania konkretnych umiejętności praktycznych, w tym tych związanych z potrzebami kierunku Finanse i rachunkowość. Są to tzw. pracownie (lub symulatory). Na kierunku Finanse i rachunkowość wykorzystywane są następujące pracownie: Symulator firmy, Symulator Inkubatora Przedsiębiorczości, Pracownia procesów biznesowych, Pracownia finansów i rachunkowości, Pracownia informatyczna. Pracownie te dysponują od 20 do 32 stanowiskami pracy, a część z nich wyposażona jest w monitor interaktywny lub projektor multimedialny oraz stanowiska komputerowe dla studentów. Na przykład, pracownia związana z profilem ocenianego kierunku, tj. Pracowania finansów i rachunkowości, ma powierzchnię 54 m² i jest wyposażona w monitor interaktywny, komputer z pakietem Microsoft Office 2018, pięć zestawów komputerowych, urządzenie wielofunkcyjne oraz drukarkę laserową. Podczas zajęć w pracowni studenci mają dostęp do następującego oprogramowania w wersji edukacyjnej: Comarch ERP Optima, Sage Symfonia ERP, e-Płatnik, Branżowe symulacje biznesowe. Na Uczelni zapewnia się studentom dostęp do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych w celu wykonywania zadań.

Zajęcia z wychowania fizycznego oraz sportowe i rekreacyjne mogą być realizowane w siedzibie Uczelni (w siłowni będącej w zasobach Uczelni) lub w sali gimnastycznej wynajmowanej od Zespołu Szkół nr 2 w Tarnobrzegu.

Infrastruktura informatyczna Uczelni obejmuje, wyposażenie sal komputerowych (Pracowni komputerowej oraz w Symulatorze Inkubatora Przedsiębiorczości), a także stanowiska z komputerami zlokalizowanych w czytelni. W całym budynku Uczelni dostępna jest sieć WiFi. Studenci mają możliwość korzystania z platformy MS Teams 365. Indywidualne stanowiska komputerowe w Pracowni komputerowej dają studentom również dostęp online do pakietu MS Office (Word, Excel, Forms, OneDrive, OneNote, PowerPoint). Uczelnia wykorzystuje również platformę e-learningową Moodle. Do interaktywnego kontaktu ze studentami i pracownikami Uczelnia wykorzystuje system CLOUDA. Na

platformach tych umieszczane są przez nauczycieli akademickich materiały dydaktyczne dla studentów oraz zadania do wykonania. W zakresie specjalistycznego oprogramowania, na kierunku finanse i rachunkowość, wykorzystuje się programy: Comarch ERP Optima, Sage Symfonia dla edukacji, Płatnik, PSPP, Branżowe Symulacje Biznesowe. Większość z tych programów wykorzystywana jest w ramach licencji bezterminowych (poza programem Branżowe Symulacje Biznesowe, którego licencja obejmuje okres do 14.03.2024 r.). Wszystkie licencje wykupione zostały na wystarczającą jak na potrzeby kierunku liczbę stanowisk (najmniejsza licencja obejmuje 30 stanowisk, a niektóre z nich nie mają limitowanej liczby stanowisk). Wśród wykorzystywanego oprogramowania brakuje specjalistycznych programów dedykowanych zajęciom ze statystyki i ekonometrii (np. pakiet oprogramowania Statistica, SPSS).

Rekomenduje się zapewnienie specjalistycznych programów do zajęć ze *statystyki i ekonometrii*. Pozwoli to studentom na nabycie umiejętności pracy z wykorzystaniem oprogramowania specjalnie dedykowanego do zadań związanych z obliczeniami statystycznymi i ekonometrycznymi.

Biorąc pod uwagę całość dostępnej dla studentów kierunku infrastruktury Uczelni należy uznać, iż liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do potrzeb studentów kierunku Finanse i rachunkowość oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Na terenie PUZ w Tarnobrzegu zlokalizowana jest biblioteka, która obejmuje czytelnia, wypożyczalnię, magazynem książek oraz księgozbiór podręczny. Pomieszczenia te zlokalizowane są w jednym miejscu, w budynku, gdzie odbywają się zajęcia dydaktyczne na kierunku finanse i rachunkowość. Czytelnia dysponuje 43 miejscami oraz 4 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu i katalogu bibliotecznego. Trzy stanowiska są przystosowane dla osób niewidomych i słabowidzących. Ponadto w czytelnii znajduje się bezprzewodowy dostęp do Internetu za pomocą sieci WiFi, z którego studenci mogą korzystać wykorzystując własne komputery przenośne oraz telefony komórkowe. Wypożyczalnia dysponuje 5 stanowiskami komputerowymi, w których jest dostęp do katalogu bibliotecznego i Internetu. Godziny otwarcia Bibliotek są dostosowane do potrzeb studentów. Biblioteka jest otwarta w dni robocze, od godz. 9.00 do 15.30, a dwa dni w tygodniu jest czynna do 17.00.

Biblioteka posiada pomieszczenia do magazynowania książek (magazyn książek) o objętości 50 tys. woluminów. W czytelnii ulokowany jest także księgozbiór podręczny na 2,5 tys. woluminów. Biblioteka gromadzi literaturę na potrzeby kierunków studiów oraz potrzeby studentów i pracowników Uczelni. Są to publikacje, książki z zakresu ekonomii, zarządzania, marketingu, reklamy, rachunkowości, finansów przedsiębiorstw, prawa gospodarczego, prawa pracy, handlu elektronicznego, prowadzenia działalności gospodarczej, e-marketing, e-usług, e-biznesu. W bibliotece znajduje się ponad 152 tytułów publikacji z zakresu finansów i rachunkowości oraz ponad 240 tytułów publikacji z pozostałych nauk ekonomicznych. W roku 2023 r. biblioteka w bieżącej prenumeracie otrzymuje łącznie 32 tytuły czasopism, w tym 2 czasopisma obcojęzyczne, 7 czasopism z zakresu rachunkowości i finansów. Część księgozbioru stanowią dokumenty elektroniczne (płyty CD). Ponadto biblioteka wykupiła dostęp do wybranych publikacji w IBUK LIBRA, który obejmuje 289 publikacji m.in. z zakresu nauk społecznych i ekonomicznych. Zapewnienie dostępu do tej bazy ma na celu m.in. zwiększenie dostępności do publikacji studentom z niepełnosprawnością. Studenci mają także możliwość korzystania z baz danych

Wirtualnej Biblioteki Nauki, w tym z baz danych EBSCO, SpringerLink, Wiley Online Library, Web of Science, Scopus, Nature, Science. Pozwala to studentom i pracownikom na dotarcia do dużej liczby artykułów naukowych. Ponadto biblioteka umożliwia sprowadzenie książek i innych materiałów naukowych w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych. Studenci mają także możliwość korzystania z Cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych ACADEMICA.

Analiza sylabusów pod kątem dostępności literatury obowiązującej na zajęciach pozwala stwierdzić, iż księgozbiór biblioteki jest aktualny i zgodny z wykazami zalecanej literatury. Część literatury jest dostępna w większej liczbie egzemplarzy, co umożliwi jej wypożyczenia. Publikacje, które występują w pojedynczych egzemplarzach są dostępne jedynie na terenie Biblioteki. Zasoby Biblioteki oraz dostęp do zasobów elektronicznych umożliwiają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

Budynki Uczelni są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, na co składają się zarówno rozwiązania architektoniczne jak również sprzęt wspomagający udział w zajęciach osobom z niepełnosprawnościami. Wejście do budynku ułatwia rampa, w budynku funkcjonuje winda dla osób z niepełnosprawnością ruchową, a na każdym poziomie zapewnione jest odpowiednie zaplecze sanitarne przystosowane do osób z niepełnosprawnościami. Na parkingu znajduje się odpowiednio oznaczone miejsce parkingowe. Na zajęcia dla grup, w których studiuje osoba z niepełnosprawnością ruchową, np. poruszająca się na wózku inwalidzkim, są wydzielone odpowiednie stanowiska do pracy dla tych studentów (stoły o odpowiednim rozstawie i wysokości, pozwalające wjechać wózkiem inwalidzkim). Uczelnia ma również przygotowane regulacje oraz zorganizowane struktury, które zapewniają wsparcie osobom z niepełnosprawnościami. Regulamin oraz formularze wniosków dostępne są na stronie internetowej Uczelni (w zakładce Wsparcie osób niepełnosprawnych).

W Bibliotece Uczelni trzy stanowiska wyposażono w biurka z elektryczną regulacją, trzy komputery z oprogramowaniem Magnifier&Screen Reader, klawiaturą BigKeys LX, BIGtrack z gniazdami do przycisków oraz wizualizer Lumens. Dodatkowo do dyspozycji osób z niepełnosprawnością są: lupy elektroniczne, służące do powiększania tekstu lub obrazu, laptopy z oprogramowaniem oraz kolorowy powiększalnik Andromeda.

Na Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, która głównie sprowadzają się do monitorowania wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania. Przeglądy te mają głównie charakter techniczny i obejmują przegląd aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania. W tych przeglądach nie uczestniczą nauczyciele akademicki i studenci.

Rekomenduje się zwiększenie zaangażowania nauczycieli akademickich i studentów w przeglądach przeglądów infrastruktury Uczelni, co umożliwi lepsze poznanie potrzeb w zakresie rozwoju infrastruktury Uczelni.

Biblioteka PUZ w Tarnobrzegu monitoruje potrzeby studentów i pracowników w zakresie literatury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Pracownicy i studenci mogą zgłaszać propozycje zakupu książek i czasopism do biblioteki. W miarę posiadanych środków finansowych Uczelnia kupuje po kilka egzemplarzy danego tytułu. Jeden egzemplarz każdej zakupionej książki trafia do czytelnicy, pozostałe egzemplarze są przeznaczone do wypożyczenia na zewnątrz. Ponadto pracownicy biblioteki

przeglądają oferty księgarń i wydawnictw naukowych, wyszukując najnowsze pozycje książkowe przydatne w procesie kształcenia. W przypadku prenumeraty, wykaz poszczególnych czasopism co roku jest konsultowany z dziekanami i pracownikami wydziałów Uczelni. Czasopisma kupowane są w jednym egzemplarzu i udostępniane w czytelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

PUZ w Tarnobrzegu dysponuje wystarczającą infrastrukturą dydaktyczną. Liczba sal dydaktycznych oraz ich wyposażenie jest dobrze rozwinięte jak na potrzeby kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia dysponuje specjalistycznymi pracownikami dedykowanymi kształceniu nie tylko w zakresie finansów i rachunkowości, lecz także w zakresie zarządzania biznesem. Uczelnia dysponuje wielorakim wyposażeniem informatycznym mającym zastosowanie w procesie kształcenia, obejmującym zarówno wyposażenie multimedialne, sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie. Na terenie Uczelni funkcjonuje Biblioteka, której zasoby są rozwijane pod potrzeby kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Cała infrastruktura Uczelni jest dostosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, stwarzając możliwości dostępu do obiektów i sal dydaktycznych, jak również możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych. Na Uczelni funkcjonują procedury monitorowania infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na realizację przyjętej koncepcji nauczania na kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia aktywnie pozyskuje partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego m.in. poprzez działalność Wydziałowej Rady Pracodawców. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że Uczelnia ma podpisanych 13 porozumień o współpracy również w zakresie kierunku finanse i rachunkowość. Zakres współpracy obejmuje m.in.: wymianę doświadczeń w zakresie organizacji i zarządzania procesem kształcenia; wymianę doświadczeń w zakresie konstruowania programów kształcenia; wymianę publikacji i informacji naukowych; wizyty studyjne studentów oraz współpracę studenckich kół naukowych; wymianę wykładowców w celu prowadzenia wykładów, zajęć dydaktycznych oraz realizacji staży naukowo – dydaktycznych; wspólne prace projektowe i badawcze; wspólny udział w projektach międzynarodowych; organizację wspólnych seminariów, konferencji i forów naukowych.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją nauczania. We współpracy z Uczelnią zaangażowanych jest szereg przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego działających zarówno lokalnie jak i krajowo, a także globalnie. Z analizy stanu faktycznego wynika, że absolwenci kierunku finanse i rachunkowość znajdują zatrudnienie w lokalnych firmach, a Uczelnia odpowiada na potrzeby kadrowe lokalnego otoczenia społeczno-gospodarczego. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym praktykodawcy, bardzo pozytywnie oceniają absolwentów kierunku finanse i rachunkowość podkreślając ich zaangażowanie i chęć do pracy. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego brali czynny udział podczas tworzenia programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość na etapie opracowania koncepcji kształcenia, wyrażając pozytywną opinię popierając inicjatywę uruchomienia kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy takie jak:

- organizacja praktyk i staży;
- organizacja wizyt studyjnych;
- organizacja wydziałowych seminariów naukowych; dla pracowników, studentów oraz pracodawców;
- wykłady otwarte;
- tematyczne warsztaty;
- spotkania z absolwentami;
- organizacja SOS MATURA – przedsięwzięcie, którego celem jest wsparcie maturzystów i uczniów z miasta Tarnobrzega oraz subregionu tarnobrzeskiego w zakresie przygotowania ich do egzaminu maturalnego z matematyki (mogą z tych zajęć korzystać bezpłatnie także studenci);
- Akademia Menedżera i Finansisty;
- organizacja Uczelnianego Kubku Biznesu – spotkania, w którym biorą udział studenci, nauczyciele akademicki oraz przedstawiciele biznesu;
- organizacja dni otwartych;
- opiniowanie propozycji nowych programów studiów.

Powyższe działania podejmowane przez Uczelnię we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Wydziałowa Rada Pracodawców, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, bierze udział w procesie tworzenia, realizacji i weryfikowania efektów uczenia się. Obszary funkcjonowania Wydziałowej Rady Pracodawców obejmują prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków; opiniowanie programu studiów w tym praktyk zawodowych; realizację warsztatów, prelekcji i spotkań z praktykami dla studentów Uczelni; współpracę w zakresie prac dyplomowych; współpracę w zakresie dostosowania procesu dydaktycznego w aspekcie potrzeb rynku pracy; realizację warsztatów, prelekcji i spotkań z praktykami dla studentów Uczelni; ofertę usługową kół naukowych w aspekcie potrzeb lokalnych przedsiębiorstw; wsparcie merytoryczne lub finansowe

przedsięwzięć i projektów studenckich kół naukowych. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w skład Wydziałowej Rady Pracodawców wchodzi 20 osób.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w czasie pandemii koronawirusa COVID-19 współpraca Uczelni z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywała się z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Warto zaznaczyć, że współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w okresie pandemii była ważnym narzędziem wsparcia i dostosowania się do trudnych warunków. Dzięki tej współpracy odpowiedzialność społeczna Uczelni przyczyniła się do efektywnego radzenia sobie z pandemią i wspierania społeczeństwa w trudnym czasie.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że dokonywane są cykliczne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Efektem dokonanych przeglądów podmiotów było powołanie do nowej Wydziałowej Rady Pracodawców w kadencji 2020-2023 dwudziestu pracodawców i przedstawicieli otoczenia biznesu, z którymi była uprzednio nawiązana interaktywna współpraca. Dobór podmiotów podporządkowany został kształceniu na kierunkach ekonomicznych. We wcześniej Wydziałowej Radzie Pracodawców było 7 przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Wynikiem dokonywanych przeglądów jest pełniejsza diagnoza oczekiwań różnych środowisk biznesowych i otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie potrzeb kształcenia i ewaluacji programów studiów oraz większa otwartość przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na współpracę i do podpisywania umów o praktyki zawodowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona stale w zakresie organizacji praktyk oraz poprzez wpływ interesariuszy na programy studiów i efekty uczenia się. Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia podejmuje działania na rzecz umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Jak na razie efekty tych działań są relatywnie niewielkie. Podstawowymi formami umiędzynarodowienia są udział pracowników w wyjazdach w ramach Programu Erasmus+, zajęcia prowadzone przez wykładowców z zagranicy oraz projekty międzynarodowe. PUZ w Tarnobrzegu swoją politykę umiędzynarodowienia opiera przede wszystkim na programie ERASMUS+. Ponadto Uczelnia posiada jedną umowę bilateralną z Uniwersytetem w Foggia, która dotyczy wymiany studentów i nauczycieli akademickich.

PUZ w Tarnobrzegu posiada Kartę Erasmus+ na lata 2021-2027, która uprawnia do realizacji stypendiów zagranicznych w ramach programu Erasmus+. W ramach tego programu Uczelnia co roku aplikuje o środki, które umożliwiają realizację wyjazdów:

- a. studentów na praktyki,
- b. absolwentów na praktyki (staże absolwenckie),
- c. wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć w uczelni przyjmującej i przyjazdy pracowników z zagranicznych przedsiębiorstw w celu prowadzenia zajęć w uczelni wnioskującej,
- d. wyjazdy nauczycieli akademickich w celach szkoleniowych
- e. pracowników administracyjnych w celach szkoleniowych.

W ciągu ostatnich 5 lat, w ramach programu Erasmus+, czwórka nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Finanse i rachunkowość wzięła udział w 5 wyjazdach do następujących uczelni: Politechnika w Pozeg (Chorwacja), Jinan University (Chiny), University of Foggia (Włochy) oraz University of Porto (Portugalia).

Dodatkowo, w 2023 r. Prorektor ds. Rozwoju i Badań Naukowych PUZ w Tarnobrzegu uczestniczył w wizycie studyjnej i szkoleniu na Uniwersytecie w Cambridge w Wielkiej Brytanii zorganizowanej przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w ramach projektu Liderzy w zarządzaniu uczelnią w ramach POWER.

Inną formą umiędzynarodowienia są zajęcia prowadzone przez wykładowców z zagranicy. W ciągu ostatnich 5-ciu lat na ocenianym kierunku odbyło się 5 zajęć (wykładów lub innych zajęć, np. w formie case study) prowadzonych przez zagranicznych nauczycieli akademickich, którzy pochodzili z następujących ośrodków: Lyallpur Business School Government College University, Faisalabad (Pakistan), University Of Economics in Bratislava (Słowacja), Państwowego Uniwersytetu

Pedagogicznego Ivana Franki we Drohobyczu (Ukraina), Volyn Institute of Economics and Management (Lutsk, Ukraina).

Inną próbą uzupełnienia działań na rzecz umiędzynarodowienia kierunku są zajęcia do wyboru oferowane w języku angielskim. W ofercie Uczelni są 3 takie zajęcia, tj. Finance in English, Accounting in English oraz Business and management. Zajęcia te są oferowane do realizacji na 3 roku studiów. W obecnym roku akademickim realizowany są zajęcia z Business and management.

W latach 2016-2022 nauczyciele akademicy Uczelni zaangażowani byli w 2 projekty naukowe realizowane z uczelniami zagranicznymi, tj. Uwarunkowania skutecznej współpracy na poziomie instytucjonalnym i regionalnym – przypadek Polska, Ukraina oraz Develop Great People and Organizations for Future.

Jeszcze innym przykładem prób umiędzynarodowienia kierunku są uczelniane eventy pt. Kubek Biznesu. W 2023 r., podczas tego wydarzenia zaprezentowano wykłady w języku polskim i angielskim, połączone z zajęciami praktycznymi i debatą problemową z ekspertami reprezentującymi biznes krajowy i międzynarodowy w subregionie tarnobrzeskim. Służyła ona wymianie poglądów na temat potrzeby i roli kształcenia praktycznego w Polsce i Korei. Debata miała charakter otwarty i była transmitowana on-line przez lokalne media.

PUZ w Tarnobrzegu podejmuje corocznie działania na rzecz zachęcenia studentów i pracowników do udziału w projekcie. Są to:

1. Dzień otwarty Erasmus+ - promocja i założenia programu Erasmus+,
2. Promocja programu na Dniach Otwartych Uczelni,
3. Promocja medialna w gazecie lokalnej Tygodnik Nadwiślański,
4. Promocja koordynatora programu wśród studentów na spotkaniach ze wszystkimi kierunkami studiów,
5. Dodatkowe spotkania ze studentami ukazujące korzyści płynące z uczestnictwa w programie,
6. Współpraca z Uniwersytetem Rzeszowskim i wizyty na Uczelni zaproszonych gości, którzy uczestniczyli w programie Erasmus+
7. Prowadzenie strony Uczelni poświęconej Erasmus+,
8. Spotkania z Dziekanami Wydziałów promujące program,
9. Spotkania on-line.

Jak do tej pory działania te przyniosły relatywnie efekty polegające na partycypacji nauczycieli w programie ERASMUS+. Głównym powodem braku udziału studentów w programach mobilnościowych jest ich zaangażowanie zawodowe (praca). Na kierunku finanse i rachunkowość większość studentów pracuje.

Istniejące na Uczelni rozwiązania stwarzają także warunki do rozwoju mobilności wirtualnej, co jednak nie jest wykorzystane przez studentów. Dało się to zauważyć szczególnie w okresie pandemii. Uczelnia podejmuje także działania na rzecz pozyskania kandydatów na studia z zagranicy. W roku akademickim 2022/2023 obejmowały one akcje promocyjne na stronie internetowej Uczelni, reklamę za pośrednictwem środków masowego przekazu w 6 rozgłośniach regionalnych obejmujących swoim zasięgiem województwa: małopolskie, podkarpackie, lubelskie i świętokrzyskie oraz reklamę za pośrednictwem Internetu (w mediach społecznościowych). Pomimo podjętych działań, na ocenianym kierunku nie studiuje żadna osoba z zagranicy.

Na Uczelni przeprowadzone są oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Działania związane z oceną aktywności w obszarze umiędzynarodowienia realizowane są przez koordynatora do spraw ERAZMUS-a. Ponadto, prowadzone były badania ankietowe dotyczące oceny stopnia umiędzynarodowienia. W następstwie tych ocen uznano, iż proces umiędzynarodowienia jest istotnym obszarem z punktu widzenia kompetencji jakie mogliby uzyskiwać studenci, a także uznano, iż zasadne wydaje się wprowadzenie cyklicznych badań skali i problemów związanych z umiędzynarodowieniem oraz pomoc w pokonaniu tych barier.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

PUZ w Tarnobrzegu podejmuje działania na rzecz rozwijania współpracy międzynarodowej ze szczególnym akcentem na rzecz umiędzynarodowienia kształcenia. Działania te podejmowane są dwukierunkowo. Z jednej strony Uczelnia podejmuje współpracę z uczelniami zagranicznymi, której efektem jest wymiana nauczycieli akademickich, głównie w ramach programu ERASMUS+. Z drugiej strony Uczelnia podejmuje działania na rzecz rekrutacji studentów zagranicznych. Innym efektem podejmowanych prób umiędzynarodowienia są zajęcia z nauczycielami z zagranicy. Słabością realizacji polityki umiędzynarodowienia jest brak udziału studentów kierunku finanse i rachunkowość w programach współpracy międzynarodowej, mimo podejmowanych działań promujących. Na Uczelni prowadzi się okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów na kierunku studiów finanse i rachunkowość przybiera wiele zróżnicowanych form. Zastosowane rodzaje wsparcia mają co do zasady charakter systematyczny. Obejmują pomoc w procesie uczenia się i nabywaniu umiejętności zawodowych. Wykorzystywane w tym celu środki są zwykle wystarczające do osiągnięcia założonych efektów uczenia się, przy jednoczesnym uwzględnieniu różnych potrzeb interesariuszy.

Uczelnia wspiera studentów wykluczonych cyfrowo, oferując im możliwość wypożyczenia laptopa w sytuacji wyjątkowej. Dodatkowo w pomieszczeniu biblioteki, które mieści się w budynku głównym Uczelni, znajdują się ogólnodostępne stanowiska komputerowe. Osoby rozpoczynające studia zapoznawane są z obsługą aplikacji CloudA oraz programu wykorzystywanego do kształcenia na

odległość Microsoft Teams, a także uczestniczą w szkoleniu z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Ponadto każdy nauczyciel akademicki zapoznaje studentów z zasadami korzystania ze specjalistycznych pomieszczeń bezpośrednio przed rozpoczęciem kursu.

Studenci mogą liczyć na merytoryczne i materialne wsparcie w działalności naukowej oferowane przez kadrę akademicką. Uczelnia przewiduje również finansowanie publikacji, udziału w konferencjach, szkoleniach i innych aktywnościach. Procedura ubiegania się o wsparcie materialne w tym zakresie jest sformalizowana. Zwyczajowo odpowiedni wniosek kieruje zainteresowany student przez opiekuna roku do Działu Kształcenia.

Studenci mogą rozwijać się naukowo i organizacyjnie, dzięki członkostwu w kołach naukowych, których aktywność wspierają nauczyciele akademicki. W obecnym stanie faktycznym studenci kierunku finanse i rachunkowość zaangażowani są w działalność trzech kół naukowych: Koła Naukowego Młodych Przedsiębiorców, Koła Naukowego Globtrotter i Koła Naukowego Marketing & Quality Praxis.

Uczelnia organizuje wydarzenia, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród studentów. Pierwszym z nich jest „Akademia Menadżera”, mająca na celu rozwijanie umiejętności zarządczych przez udział w specjalistycznych warsztatach. Drugim projektem jest „Akademia Finansisty”, w ramach której odbywają się wykłady i szkolenia poszerzające wiedzę dotyczącą usług bankowych. Kolejnymi z nich są „Targi Pracy” oraz „Uczelniane Kubki Biznesu”, będące wyrazem szerokiej współpracy przedstawicieli Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Niemniej w Uczelni nie funkcjonują organizacje studenckie o charakterze sportowym i artystycznym.

Studenci w trakcie cyklu kształcenia realizują obowiązkowe praktyki zawodowe, podczas których nabywają praktyczne umiejętności, niezbędne do swobodnego wejścia na rynek pracy. Wsparcia w tym zakresie udziela opiekun praktyk zawodowych.

W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, którego działalność polega na wspieraniu rozwoju zawodowego studentów. Jednostka organizuje spotkania z pracodawcami oraz warsztaty z zakresu aktywnego poszukiwania pracy. Ponadto Biuro Karier w latach 2021-2023 we współpracy z Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich w Tarnobrzegu oraz Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich w Mielcu zorganizowało cykl warsztatów z zakresu wsparcia przedsiębiorczości oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Na stronie internetowej Biura Karier, studenci mają dostęp do aktualnych ofert pracy oraz informacji o stażach i kursach.

Regulamin studiów przewiduje możliwość indywidualizacji toku kształcenia w dwóch formach: indywidualnej organizacji studiów lub indywidualnego programu studiów. W przedmiocie przyznania IOS lub IPS rozstrzyga dziekan na wniosek studenta.

Studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w postaci: stypendium socjalnego, stypendium socjalnego w zwiększonej wysokości, stypendium rektora oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnością.

Szczególne wsparcie w procesie uczenia skierowane jest dla studentów z niepełnosprawnościami. Normy zostały opisane w Regulaminie Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Obecnie na kierunku finanse i rachunkowość kształci się trzech studentów z niepełnosprawnością. Uczelnia wspiera wskazaną grupę już na etapie rekrutacji, zwalniając ich z obowiązku uiszczenia opłaty rekrutacyjnej. W zakresie oferowanego im wsparcia mogą korzystać m.in. z pomocy asystenta, zmiany form egzaminów i zaliczeń, zmiany warunków uczestnictwa w zajęciach. Biblioteka Uczelni wyposażona jest

także w sprzęt dla studentów ze szczególnymi potrzebami, np. biurka z regulowaną wysokością, urządzenia powiększające tekst, czy specjalistyczne myszy i klawiatury. Studenci na warunkach określonych w odrębnych umowach mają możliwość wypożyczenia specjalistycznego sprzętu do korzystania w siedzibie i poza siedzibą Uczelni, celem uczestnictwa w procesie kształcenia i badaniach naukowych. Ponadto w Uczelni funkcjonuje stanowisko Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych, którego zadaniem jest wspieranie studentów w procesie uczenia się oraz ich aktywizowanie w życiu uczelnianym.

Studenci będący rodzicami lub studentki w ciąży mogą ubiegać się o przyznanie indywidualnej organizacji studiów lub urlopu od zajęć. W budynku Uczelni mieści się specjalne pomieszczenie, z którego mogą skorzystać studenci ze szczególnymi potrzebami, w tym również studenci wychowujący dzieci, gdyż pokój wyposażony jest m.in. w przewijak, zabawki, kolorowanki, biurko i krzesło.

Studenci mogą zgłaszać skargi i postulaty pisemnie lub ustnie do władz Wydziału lub za pośrednictwem samorządu studenckiego. Osobami wspierającymi studentów w tym procesie jest dwóch opiekunów roku.

W ramach wewnętrznych regulacji Uczelni obowiązuje Zarządzenie Rektora nr 95/2019 z dnia 16 października 2019 roku w sprawie procedury przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnowie. Dodatkowo Władze jednostki powołały osobę pełniącą funkcję mediatora, którego zadaniem jest rozwiązywanie sporów studentów, którzy zechcą skorzystać z jego pomocy. Ponadto studenci mają świadomość istnienia powyższych procedur, w drodze których mogą zgłaszać negatywne zjawiska, mające miejsce w Uczelni.

Uczelnia oferuje studentom możliwość skorzystania z bezpłatnej z pomocy psychologicznej, udzielanej przez zespół siedmiu psychologów i pedagogów. Numery telefonów i adresy mailowe specjalistów oraz godziny świadczonej pomocy szczegółowo opisane zostały na stronie internetowej Uczelni.

Studenci co do zasady są motywowani do osiągania dobrych wyników w nauce i angażowania się w dodatkowe aktywności. Corocznie organizowany jest konkurs na najlepszą pracę dyplomową dla absolwentów Uczelni.

Kadra nauczycieli akademickich oraz kadra pracowników administracyjnych aktywnie wspierają interesariuszy w procesie uczenia się. Studenci mogą uzyskać indywidualne porady dydaktyczne, podczas dyżurów pełnionych przez pracowników naukowych. Terminy konsultacji podawane są na początku semestru do informacji studentów. Istnieje także możliwość indywidualnego ustalenia terminu konsultacji, która może się odbyć w uzgodnionej formie, w tym zdalnej i stacjonarnej. Godziny pracy dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów, a jego pracownicy efektywnie rozwiązują zgłaszane problemy.

Uczelnia deklaruje merytoryczne i finansowe wsparcie dla inicjatyw studenckich. Wyłącznym przedstawicielem studentów jest samorząd studentów. Członkowie organizacji dysponują przypisanym im budżetem oraz pomieszczeniem do wyłącznego użytku, które wyposażone jest w meble biurowe, komputer oraz drukarkę.

W roku akademickim 2022/2023 samorząd studencki zrealizował m.in. projekt pod nazwą „Otwarta Dłoń”, mający na celu edukowanie społeczności akademickiej w zakresie zrozumienia i wsparcia osób ze spektrum autyzmu. Wydarzenie zostało zrealizowane w ramach miesiąca świadomości o autyzmie. Ponadto we współpracy z Kołem Naukowym Wolontariatu samorząd studentów zorganizował

wydarzenie pod nazwą „Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień”, którego celem było zachęcanie społeczności akademickiej do wzajemnej uprzejmości. Przedstawiciele samorządu studentów przeprowadzają również szkolenia z praw i obowiązków studenta. W roku akademickim 2022/2023 odbyły się 3 szkolenia, w których łącznie wzięło udział ponad 200 osób studiujących.

Samorząd studencki w formie pisemnej wydaje opinie w przedmiocie programu studiów, zmian w programie studiów oraz zmian w regulaminie studiów. Ponadto może również opiniować kandydatów do pełnienia funkcji opiekunów lat studiów oraz opiekunów praktyk zawodowych.

Uczelnia w sposób fragmentaryczny prowadzi okresowe przeglądy wsparcia systemu wsparcia o charakterach nieformalnym i formalnym.

Studenci w sposób nieformalny mogą oceniać skuteczność oferowanego im systemu wsparcia, np. zgłaszając uwagi podczas spotkań z opiekunami lat studiów lub przekazując je przedstawicielom samorządu studenckiego. Formalne badanie zadowolenia studentów z systemu wsparcia prowadzone jest z wykorzystaniem kwestionariuszy ankiet. Studenci raz w roku oceniają zadowolenie z obsługi administracyjnej Uczelni, a także zajęcia dydaktyczne i osobę prowadzącą zajęcia.

Katalog ocenianych przez studentów obszarów jest wąski i nie obejmuje: dostępu do informacji oraz ich aktualności, infrastruktury Uczelni, kwestii organizacji praktyk zawodowych, oprogramowania wykorzystywanego do kształcenia zdalnego, a także wsparcia osób studiujących z niepełnosprawnością. **Rekomenduje się** wprowadzenie monitoringu w tym zakresie. Wyniki badań opracowywane są przez wyznaczone do tego osoby, a władze Uczelni deklarują niezwłoczne reagowanie na wnioski z nich wynikające.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się przybiera zróżnicowane formy. Studenci uzyskują pomoc merytoryczną i finansową w szczególności w zakresie rozwoju zawodowego. Uczelnia dostosowuje oferowane wsparcie do różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami oraz studentów będących rodzicami. Motywowanie studentów do osiągania wysokich wyników w nauce i dodatkowej aktywności jest prawidłowe. W Uczelni funkcjonują mechanizmy umożliwiające składanie postulatów i skarg oraz zapewniające bezpieczeństwo studentów. Dodatkowo przewidziano procedury działania w sytuacjach dyskryminacji. Kadra akademicka i administracyjna efektywnie wspierają studentów w procesie uczenia się. Aprobatę otrzymuje również działalność samorządu studenckiego oraz kół naukowych. Ewaluacja zadowolenia studentów z form oferowanego im wsparcia ma charakter fragmentaryczny i wymaga poszerzenia badanych obszarów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do informacji publicznej w zakresie programu studiów, warunków jego realizacji i osiągniętych efektach uczenia się, zapewnia strona internetowa Uczelni. Z zawartością witryny internetowej można zapoznać się z dowolnego urządzenia, w tym mobilnego, bez względu na posiadany rodzaj oprogramowania, a nawigacja jest łatwa i intuicyjna, co ułatwia korzystanie z niej.

Strona internetowa zawiera oznaczenia, sugerujące, że jest prowadzona w dwóch językach – polskim i angielskim. Niemniej funkcjonuje ona wyłącznie w języku polskim. Większość zakładki nie jest przetłumaczona na język angielski (np. „zasady rekrutacji 2023/2024”, „osoby z niepełnosprawnością”, „oferty kursów i szkoleń”). Mając na celu zapewnienie dostępu do informacji publicznych interesariuszom posługującym się językiem angielskim, **rekomenduje się** prowadzenie strony internetowej Uczelni również w języku angielskim.

Strona internetowa zawiera także dwa ułatwienia dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Pierwsze w postaci wyboru wersji kontrastowej, a drugie w formie możliwości zmiany rozmiaru czcionki, przy czym należy zwrócić uwagę, że różnica w wielkości poszczególnych czcionek jest nieznaczna.

Interesariusze mogą zapoznać się z programem studiów kierunku finanse i rachunkowość za pośrednictwem strony internetowej, który dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej. Wskazany dokument określa w szczególności formę studiów, liczbę semestrów, profil studiów, liczbę punktów ECTS, przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, sylwetkę absolwenta, efekty uczenia się, tytuł zawodowy, a także wymiar odbywania praktyk zawodowych. Na stronie internetowej w kolejnych zakładkach „dla studentów” > „praktyki zawodowe” dostępne są także instrukcje praktyk zawodowych, realizowanych w poszczególnych semestrach. Niemniej do programu studiów nie zostały dołączone sylabusy, w konsekwencji dostęp do ich treści jest ograniczony. Celem ułatwienia studentom oraz kandydatom na studia zapoznania się m.in. z metodami nauczania, formami zaliczeń etapowych i końcowych lub przedmiotową literaturą, **rekomenduje się** wprowadzenie rozwiązania w postaci ogólnodostępnych sylabusów wszystkich kursów, zarówno w języku polskim i angielskim.

Kandydaci na studia posiadający obywatelstwo polskie oraz cudzoziemcy mogą rekrutować się na studia za pomocą systemu CloudA, który jest wewnętrznym portalem wykorzystywanym przez studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych.

Komunikaty dotyczące rekrutacji na studia dostępne są w zakładce o tożsamej nazwie „dla kandydatów”, która znajduje się na stronie internetowej Uczelni. Zawarte w niej informacje przedstawiają m.in. szczegółowe zasady rekrutacji oraz kalendarz rekrutacji, a także listę wymaganych dokumentów. Na stronie internetowej brakuje skróconej charakterystyki kierunku finanse i rachunkowość. Kolejne zakładki („uczelnia” > „wydziały” > „wydział nauk technicznych i społecznych” > „o wydziale” > „finanse i rachunkowość – studia pierwszego stopnia”), które prawdopodobnie miały doprowadzić interesariusza do pożądanego opisu, niestety go nie zawierają. Zwracając uwagę na potrzeby kandydatów na studia, w zakresie dostępu do ogólnych informacji o danym kierunku studiów, **rekomenduje się** dodatkowo przedmiotowego opisu na stronie Uczelni.

Dodatkowo w zakładce „dla kandydatów” znajdują się inne ważne informacje dla przyszłych studentów Uczelni, np. kwestie wsparcia studentów z niepełnosprawnościami czy sposoby uzyskania stypendium. Dla kandydatów na studia stworzono również specjalną zakładkę „dla kandydatów” > „rekrutacja krok po kroku”, stanowiącą przewodnik podczas procesu rekrutacji. Instrukcja zawiera opis następujących po sobie czynności.

Strona internetowa Uczelni posiada również zakładkę „dla studentów”, w której znajdują się informacje np. o programie wymiany studenckiej ERASMUS+, wsparciu oferowanym studentom i rodzajach aktywności studenckiej. Kolejna zakładka „dla studentów” > „teams-instrukcja” przedstawia informacje dotyczące aplikacji wykorzystywanej do kształcenia na odległość, w tym m.in. instrukcję obsługi Microsoft Teams. Ponadto w zakładce „zasady dyplomowania” zawarte są m.in. dokumenty z wykazem zagadnień obowiązujących na egzaminie dyplomowym dla studentów kierunku studiów finanse i rachunkowość.

Publiczny dostęp do informacji mogą oceniać interesariusze wewnętrzni oraz interesariusze zewnętrzni. Pierwsza grupa może zgłaszać uwagi przez wiadomości e-mail lub podczas spotkań z przedstawicielami kierownictwa Uczelni. Interesariusze zewnętrzni mogą w tym celu wykorzystać numery telefonów i adresy e-mail dostępne na stronie internetowej lub złożyć wniosek o udostępnienie informacji publicznej, którego procedura określona jest w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni. Informacje na stronie internetowej są co do zasady aktualne. Niemniej nie został opracowany system prowadzenia monitoringu publicznego dostępu do informacji. Mając na uwadze rozwój systemu dostępu do informacji publicznej, w szczególności kompleksowość zawartych w nim danych, rekomenduje się podjęcie działań w tym przedmiocie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Podstawowym źródłem informacji o kierunku studiów finanse i rachunkowość dla interesariuszy zewnętrznych jest strona internetowa Uczelni, a dla interesariuszy wewnętrznych również platforma CloudA. Komunikaty i dokumenty opublikowane w witrynie internetowej dostępne są publicznie bez ograniczeń. Mogą je odczytać osoby z niepełnosprawnością wzrokową przez zmianę rozmiaru czcionki lub wybór kontrastu. Jednocześnie nie skorzystają z nich osoby posługujące się językiem angielskim, gdyż strona internetowa nie została przetłumaczona. W obszarze informacji o studiach dostępne są programy studiów. Niemniej z treścią sylabusów mogą zapoznać się wyłącznie osoby posiadające dostęp do platformy CloudA. Interesariusze mają swobodny dostęp do informacji w zakresie zasad dyplomowania, organizacji praktyk zawodowych, form wsparcia oferowanych studentom, informacji o platformie e-learningowej i innych. Ponadto strona internetowa zawiera zakładkę „dla kandydatów”, a zawarte w niej treści stanowią m.in. informacje o kryteriach i zasadach kwalifikacji kandydatów oraz terminarz rekrutacji. Publiczny dostęp do informacji podlega ocenie interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych w drodze indywidualnych rozmów lub prowadzonej korespondencji e-mailowej.

Jakość informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji oraz innych aspektach procesu kształcenia jest co do zasady prawidłowa, a publikowane treści są zrozumiałe dla interesariuszy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Obecnie obowiązujący Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia został wprowadzony uchwałą Senatu nr 8/2022 z dnia 22 czerwca 2022 roku. Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości sprawuje Rektor poprzez swojego pełnomocnika oraz Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia. Przewodniczącym Komisji jest Prorektor ds. Kształcenia. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia przygotowuje coroczne raporty analizujące i oceniające jakość kształcenia. Komisje ds. Jakości Kształcenia zostały określone także dla poszczególnych kierunków, w tym kierunku Finanse i rachunkowość.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów sprawuje Dziekan oraz Rada Wydziału, wspomagane przez wspomnianą kierunkową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Radę programową dla kierunku. Podział kompetencji określony jest dość jasno. Najbardziej licznym gremium jest Rada programowa, która składa się z 12 osób. W skład komisji ds. Jakości Kształcenia dla kierunku wchodzi 4 osoby. W obu ciałach znajdują się reprezentanci studentów i otoczenia zewnętrznego.

WSZJK przewiduje procedurę zatwierdzania programów studiów. Wniosek o skierowanie pod obrady Senatu uchwały w sprawie programu studiów określonego kierunku, poziomu, profilu i formy opiniowany jest przez Radę Wydziału oraz Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego i przedkładany przez Dziekana Wydziału Rektorowi, który poddaje wniosek pod obrady Senatu Uczelni. Uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów określonego kierunku, poziomu, formy i profilu kształcenia podejmuje Senat. Podobnie przebiegają procedury zmian oraz wycofania programu studiów.

Nauczyciel akademicki opracowuje nowe opisy prowadzonych przedmiotów wraz z metodami oceniania studenta i metodami weryfikacji zakładanych efektów uczenia się z uwzględnieniem wyników ankiet, z poprzedniego roku akademickiego, dotyczących prowadzenia zajęć dydaktycznych, w tym osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się, analizy wytworów prac studentów wraz z egzaminem dyplomowym, opinii opiekunów praktyk studenckich w miejscu odbywania studenckich praktyk zawodowych, wyników badania karier zawodowych absolwentów i hospitacji zajęć. Nowe karty przedmiotów opiniowane są przez Radę Programową dla danego kierunku studiów z punktu widzenia zgodności programów studiów z Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz weryfikacji zakładanych efektów uczenia się za pomocą macierzy efektów uczenia się. Zmiany te, zgodnie z opisaną powyżej procedurą, trafiają na posiedzenie Senatu. Ważną rolę pośredniczącą pełni w tej procedurze Dziekan. **Rekomenduje się** wydzielenie dwóch składowych karty przedmiotu tak, aby uniknąć konieczności corocznego wykonywania pełnej procedury. Elementy najczęściej poddawane aktualizacjom, takie jak wykaz literatury lub szczegółowe treści programowe powinny być wydzielone z programu studiów, co umożliwi ich modyfikacje bez konieczności zatwierdzania zmian przez Senat.

Kontrola wprowadzonych w tym zakresie zmian mogłaby być ograniczona do poziomu Rady Programowej.

Innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w projektowaniu programu studiów. Przykładem jest rozwój zasobów w zakresie REVAS, pakietu branżowych symulacji biznesowych; postulat taki został zgłoszony na posiedzeniu Rady Programowej w dniu 14 kwietnia 2023 r.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Podstawę stanowią coroczne Uchwały Senatu, określające warunki, tryb, termin rozpoczęcia i zakończenia oraz sposób przeprowadzenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów. Są one uchwalane z rocznym wyprzedzeniem i publikowane w BIP. Uchwała dotycząca roku akademickiego 2024/2025 została przyjęta 28 czerwca 2023 roku.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia wymienia 17 obszarów oceny do których należą: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się; realizacja programu studiów (treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się); weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się (zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie); współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku; ocena infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów oraz jego doskonalenie; ocena punktowego systemu rozliczania pracy studentów (punkty Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji ECTS); ocena warunków i sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku, w tym ocena mobilności studentów.

System przewiduje szereg narzędzi służących do systematycznej oceny programu studiów. Narzędzia te obejmują procedurę pozyskiwania i przetwarzania informacji od interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych dotyczących projektowania, realizacji i ewaluacji programu studiów. Najważniejsze narzędzia to kwestionariusze oceny jakości kształcenia (dla studentów i nauczycieli akademickich), kwestionariusz oceny praktyki zawodowej, protokół z hospitacji zajęć dydaktycznych, protokół z hospitacji praktyk zawodowych, protokół okresowej oceny poziomu przygotowania prac dyplomowych oraz recenzji dokonanych przez promotora i recenzenta pracy, kwestionariusze oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia (dla studentów i pracowników).

Weryfikacja efektów uczenia się, poza analizą ocen z egzaminów i zaliczeń, wykorzystuje także: procentowy współczynnik zaliczeń przedmiotów zrealizowanych w pierwszym terminie, odsetek studentów studiujących na więcej niż jednym kierunku, odsetek studentów z zaliczeniem warunkowym i powtarzających semestr, odsetek „odsiewu studentów”, oceny uzyskane na egzaminie dyplomowym, odsetek studentów, którzy obronili pracę dyplomową w terminie, odsetek studentów zrzeszonych w kołach naukowych, odsetek studentów biorących udział w konferencjach, odsetek studentów publikujących artykuły. Przewidziano także jakościowe narzędzia weryfikacji. Procedura weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się jest jedną z najbardziej rozbudowanych procedur (obejmuje 25 stron).

Badania ankietowe dotyczące opinii studentów o programach studiów i ich efektach prowadzone są w formie elektronicznej lub papierowej. Wyniki ankiet przekazywane są Komisji ds. Jakości Kształcenia

dla danego kierunku, która wykorzystuje opinie o programach i efektach uczenia się w ramach przeglądów programów studiów. Harmonogram hospitacji zajęć na rok akademicki sporządza Dziekan Wydziału, a same hospitacje zajęć przeprowadza osoby lub wyznacza nauczyciela akademickiego ze stopniem co najmniej doktora reprezentujący taką samą lub pokrewną dyscyplinę nauki.

Kwestionariusz badania losów zawodowych absolwentów zawiera 19 pytań, z czego 6 z nich ma charakter metryczki (trzy pierwsze i trzy ostatnie). Jedno z nich ma charakter otwarty i pozwala sformułować uwagi i postulaty odnośnie do kierunku.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu, jak również w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Wprowadzone zmiany programowe obejmowały:

1. Na wniosek studentów, zwiększenie nakładów pracy własnej na zajęciach praktycznych w ramach następujących przedmiotów:
 - Programy finansowo-księgowe specjalistyczne,
 - Biznes plan lub Plan marketingowy,
 - Sprawozdawczość finansowa II wg MSSE lub Doradztwo podatkowe,
2. Na wniosek studentów zwiększono liczbę godzin praktyk zawodowych w semestrze IV o 25 godzin z 225 godzin do 250 godzin i w semestrze V o 10 godzin z 150 do 160 godzin, przy jednoczesnym zmniejszeniu ogólnej liczby godzin z 1000 do 960.
3. Na wniosek pracodawców, zwiększenie liczby przedmiotów do wyboru w module przedmiotów specjalnościowych o następujące przedmioty:
 - Zasady prowadzenia działalności gospodarczej,
 - System ubezpieczeń w Unii Europejskiej,
 - e-Płatnik,
 - Dokumentacja kadrowo-księgowa,
 - Sektor publiczny w gospodarce,
 - Scoringowe modele pomiaru ryzyka.
4. Na wniosek studentów dokonano podziału przedmiotu Finance and Accounting in English na dwa odrębne. W przedmiocie Finance in English wprowadzono 15 godzin zajęć praktycznych i 15 godzin w formie wykładów zamiast 30 godzin.
5. Na wniosek pracowników, zwiększenie nakładów pracy własnej studentów na seminarium dyplomowym.

Jakość kształcenia na kierunku nie jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie poza wizytacjami PKA. W 2022 roku Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła ocenę jakości kształcenia w Uczelni, zgodności oferty dydaktycznej z potrzebami rynku pracy oraz warunków prowadzenia kształcenia w zakresie bazy dydaktycznej i niezbędnego wyposażenia. W wystąpieniu pokontrolnym P/22/08 –

Funkcjonowanie państwowych wyższych szkół zawodowych L.RZ.410.01801.2022 Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że PUZ w Tarnobrzegu realizuje kształcenie zgodnie z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, a zakończone przez Uczelnię zadania inwestycyjne wpłynęły na poprawę jakości kształcenia. Uznano również, że baza naukowo-dydaktyczna została dostosowana do potrzeb kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów.

Podsumowując ocenę należy stwierdzić, że w aspekcie formalnym polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów opracowane zostały w sposób poprawny i obejmują szeroki zakres działań. Wskazane w niniejszym raporcie nieprawidłowości wskazują jednak, że system ten nie działa w sposób doskonały, przynajmniej w odniesieniu do kierunku finanse i rachunkowość. Podstawowym zarzutem sformułowanym w raporcie jest niedostateczne wykorzystanie w kształceniu nowoczesnych narzędzi komputerowych. Jest ono także, przynajmniej po części, przyczyną niedostatecznego wykorzystania metod projektowych w kształceniu i weryfikacji efektów uczenia się. Podjęcie działań zaradczych zostało zalecone w odpowiednich kryteriach. W tym miejscu należy **zarekomendować** zwiększenie aktywności Uczelni w zakresie monitorowania nowoczesnych rozwiązań na rynku edukacyjnym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Oceny te obejmują kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców a także informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów

Uczelnia, poza wizytacjami PKA, poddana została kontroli przeprowadzonej przez NIK, która wykazała, że PUZ w Tarnobrzegu realizuje kształcenie zgodnie z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, a zakończone przez Uczelnię zadania inwestycyjne wpłynęły na poprawę jakości kształcenia. Uznano również, że baza naukowo-dydaktyczna została dostosowana do potrzeb kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

5. Załączniki: